

► **Leuven**

Algemene Inspectie

► Colofon

Brandweer: Leuven

Datum inspectie: 30 en 31 januari 2014

Laatste algemene inspectie: 29 september 2010

Dit verslag is het resultaat van een inspectiebezoek uitgevoerd door de brandweerinspectie, ressorterend onder de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken, in uitvoering van artikel 9, § 2 van de wet van 31 december 1963 betreffende de civiele bescherming. Het betreft het verslag van een algemene inspectie. De thema's die besproken worden in dit verslag zijn: personeel, administratie, interne opleiding, operationaliteit, alarmering & interventie, voorafgaande interventieplannen, persoonlijke beschermingsmiddelen, administratie, materieel, brandvoorkoming en kazernering

De inspectie werd uitgevoerd door inspecteurs Pieter Biets, Marc Heylenbosch en Jurgen Callaerts in aanwezigheid van

- Dhr. Ameel, kapitein-commandant;
- Dhr. Brants en Meuwis, kapiteins;
- Dhr. Gijzen en Mertens, luitenant;
- Dhr. Haine en Van den Eynde, adjudanten;
- Vertegenwoordigers van het beroepspersoneel.

De korpschef maakte geen gebruik van zijn recht van antwoord.

Onze referentie: B14O359900

Contactpersoon: Jurgen Callaerts

T: 02 549 28 12

E-mail: jurgen.callaerts@ibz.fgov.be

F: 02 500 23 65

Bijlagen:

Bestemmingen rapport:

- De heer Gouverneur
 - De heer Burgemeester
 - De heer/heren en/of mevrouw(en) Burgemeester(s) van de beschermde gemeente(n)
 - De heer Voorzitter van de prezoneraad
 - De heer Prezonecoördinator
 - De heer Officier-dienstchef
-

Inhoud

	Wijze van rapporteren	5
1	Personeel	7
1.1	Vaststellingen	7
1.2	Opmerkingen	8
1.3	Risicobeheersniveau	11
2	Interne opleiding	13
2.1	Vaststellingen	13
2.2	Bemerkingen	14
2.3	Risicobeheersniveau	16
3	Operationaliteit, alarmering & interventie	17
3.1	Vaststellingen	17
3.2	Bemerkingen	18
3.3	Risicobeheersniveau	20
4	Voorafgaande interventieplannen	22
4.1	Vaststellingen	22
4.2	Bemerkingen	22
4.3	Risicobeheersniveau	23
5	Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's)	25
5.1	Vaststellingen	25
5.2	Bemerkingen	25
5.3	Risicobeheersniveau	27
6	Administratie & Organisatie	29
6.1	Organiek reglement	29
6.2	Persoonlijke dossiers	29
6.3	Organisatie	29
6.4	Diversen	30
6.5	Opmerkingen	30
6.6	Risicobeheersniveau	31
7	Materieel	32
7.1	Vaststellingen	32
7.2	Bemerkingen	32

7.3	Risicobeheersniveau	34
8	Kazernering	35
8.1	Vaststellingen	35
8.1.1	Algemeen	35
8.1.2	Hoofdpst Leuven	35
8.1.3	Voorpost Haacht	35
8.2	Bemerkingen	35
8.3	Risicobeheersniveau	36
9	Brandvoorkoming	38
9.1	Vaststellingen	38
9.2	Bemerkingen	38
9.3	Risicobeheersniveau	40
10	Conclusie	41

Wijze van rapporteren

Algemeen

Het verslag is gebaseerd op de informatie die werd aangeleverd door de officier-dienstchef, evenals op nazicht van documenten en administratieve bescheiden ter plaatse en op kantoor. Waarnemingen en de gesprekken van de inspecteur(s) ter plaatste vervolledigen het bronnenmateriaal.

Corpus

Met uitzondering van het thema *administratie* is elk thema opgebouwd volgens een vaste structuur.

- De rubriek “vaststellingen” omvat de wijze waarop de dienst georganiseerd is. Dit is de situatie “AS IS” en bevat uitsluitend feiten zoals ze werden vastgesteld tijdens de inspectie.
- De rubriek “bemerkingen” formuleert aanbevelingen ter verbetering van de organisatie. Dit is de situatie “TO BE” waarbij bepaalde vaststellingen worden getoetst aan het wettelijk kader enerzijds en goede praktijken elders anderzijds.

Bovendien zal elke bemerking gepaard gaan met een symbool dat de evolutie van het besproken item weergeeft in de tijd.

Betekenis	
↑	De situatie is significant verbeterd in vergelijking met de vorige inspectie.
↗	De situatie is verbeterd in vergelijking met de vorige inspectie, maar niet significant.
=	De situatie is niet gewijzigd.
↘	De situatie is verslechterd in vergelijking met de vorige inspectie, maar niet significant.
↓	De situatie is significant verslechterd in vergelijking met de vorige inspectie.

Het symbool ⓘ reflecteert een nieuwe bemerking of een louter informatieve mededeling.

- De rubriek “risicobeheersniveau” vat de situatie ten slotte samen in een eindbeoordeling. De eindbeoordeling is een genegotieerd standpunt en geeft aan in welke mate het korps maatregelen treft om de werking van het besproken thema te verbeteren.

De inschaling in een bepaalde categorie wordt afgezet ten aanzien van de mate waarin men de principes van kwaliteitsmanagement onderschrijft. Zo zal de af- of aanwezigheid van actieplannen, een intern controlesysteem, procesindicatoren, een kritische ingesteldheid et cetera het niveau respectievelijk verlagen dan wel verhogen. Een lagere inschaling impliceert een bescheidener beheer van de risico's.

Men onderscheidt vijf niveaus, gaande van “onbestaand (rood)” tot “geoptimaliseerd systeem (donkergroen)”. De cijfercode is louter indicatief.

	Legende	Toelichting
0	Onbestaand	Binnen de organisatie worden er geen of zeer weinig maatregelen genomen om de werking te verbeteren.
1	Ad hoc acties	Het bewustzijn groeit om de werking te verbeteren maar er is geen gestructureerde of gestandaardiseerde aanpak aanwezig. Initiatieven dienaangaande worden ad hoc genomen.
2	Gestructureerde acties	Er worden gestructureerde acties ondernomen om de werking te verbeteren maar er bestaat geen actieplan op lange termijn.

3	Gedefinieerd systeem	De ondernomen acties passen in een bestaand en wel omschreven actieplan dienaangaande.
4	Geoptimaliseerd systeem	De ondernomen acties passen in een actieplan dat continue aangepast en verbeterd wordt (benchmarking).

Conclusie

De conclusie vat de belangrijkste bemerkingen samen. De aanbevelingen zijn daarbij zo opgebouwd dat men een suggestie doet om te komen tot de realisatie van een bepaald objectief. Daarnaast worden de risicobeheersniveaus van alle thema's nogmaals in een tabel weergegeven.

Leuvenseweg 1
1000 Brussel

T 02 500 21 11
F 02 500 23 65

1 Personeel

1.1 Vaststellingen

		Wettelijke Minima		Grondreglement		In dienst	
		Beroeps	Vrijwilliger	Beroeps	Vrijwilliger	Beroeps	Vrijwilliger
luik I. Operationeel Personeel	Kapitein-commandant	1		1		1	
	Kapitein			2		2	
	Luitenant	4		6		3	
	Onderluitenant					2	
	Operadjudant			6		6	
	Adjudant	2					
	Sergeant-majoor						
	1 ^{ste} Sergeant	8		12		12	
	Sergeant						
	Korporaal	17		18		18	
	Brandweerman	112		81		81	
Subtotaal I.		144		126		125	
luik II. ¹	Technisch beheerder			1		1	
	Technisch medewerker			1		1	
	Geschoold arbeider			2		1	
	Ander administratief en technisch personeel			6		6	
Subtotaal II.		0		10		9	
luik III. ²	Adjudant leraar L.O.	1		1		1	
	Officier-geneesheer	1		1		1	
Subtotaal III.		2		2		2	
TOTAAL (I + II + III)		146		138		136	

¹ Ander technisch & administratief personeel

² Personeel belast met bijzondere opdrachten

- ▶ Het korps heeft sinds 2012 opnieuw een dienstchef die over de nodige brevetten beschikt.
- ▶ Het korps telt nog steeds 19 effectieven te weinig, rekening houdend met de wettelijke minima voor een beroepskorps van het type Y, waaronder Leuven thans ressorteert.
- ▶ Het korps telt nog enkele onderofficieren in de graad van opperadjutant, hoewel de graad de laatste jaren niet meer wordt toegekend.
- ▶ Er is geen jeugdbrandweer in Leuven waarin kadetten warm gemaakt kunnen worden voor het beroep van brandweerman.
- ▶ Operationele personeelsleden (niet-officieren) presteren in een arbeidsregime dat niet strookt met de huidige Belgische wetgeving (38u/week), noch met de – nochtans soepelere – Europese Richtlijnen (48u/week) terzake.
- ▶ Er is een thematisch organigram dat aangeeft wie welke verantwoordelijkheid draagt binnen het korps.
- ▶ Er bestaat een onthaalprocedure via een peter/metersysteem voor de stagiairs en een begeleid bezoek aan de diverse stadsdiensten. Een brochure, een éénduidig contactpunt (= e-loket) en infosessies voor kandidaat-rekruten ontbreken. Er is ook geen uitgebreide infomap voor nieuw, in dienst getreden stagiairs.
- ▶ Er is een langetermijnplanning om te verwachten pensioneringen en nakende bevorderingen tijdig te kunnen ondervangen.
- ▶ Het alcoholbeleid van de brandweer bestaat uit een zero-toleranceaanpak. Tijdens haar bezoek aan de voorpost Haacht treft de inspectie evenwel lege flessen drank aan in een locker van een brandweerman.
- ▶ Het korps organiseert plannings-, functionerings-, en evaluatiegesprekken met alle brandweermannen. Het is een getrappt systeem waarbij de officier en de onderofficier de brandweermannen en korporaals evalueren, de dienstchef de officieren en het evaluatiecomité de dienstchef.
 - Er is een gestandaardiseerd evaluatieformulier.
 - De jaarlijkse frequentie wordt niet gerespecteerd (waardoor sommige leden hun baremaverhoging dreigen te mislopen.)
 - Nog niet elke evaluator heeft reeds de aangepaste opleiding genoten.
 - Niemand kan zeggen wie er in bovengenoemd evaluatiecomité zetelt.
- ▶ Er zijn maatregelen genomen om het absentieïsme in te dijken.
- ▶ Het welzijnsbeleid van de brandweer wordt gevoerd door de stedelijke preventiedienst. De vertrouwenspersoon behoort tot een externe organisatie. Navraag leert dat de “afstand” tussen de stedelijke preventiedienst en de brandweer vrij groot is: infosessies omtrent welzijn op het werk zijn schaars tot onbestaande.

1.2 Opmerkingen

Toelichting	
➤	Hoewel oit. Van den Eynde intussen de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt, wenst de inspectie het stadsbestuur en de korpsleiding te feliciteren met het feit dat ze op korte termijn een einde heeft gemaakt aan het oneigenlijk statuut van een “waarnemende officier”.
=	Hoewel de inspectie reeds in 2010 duidelijk wees op de inbreuken tegen de vigerende arbeids- en civiele veiligheidswetgeving én haar standpunt toentertijd uitvoerig motiveerde, stelt zij vandaag vast dat het stadsbestuur van Leuven deze opmerkingen niet ter harte heeft genomen. Zij verschuilt zich achter de onredelijkheid van deze eis en het feit dat het wetgevend kader terzake eerstdaags zal wijzigen.

Leuvenseweg 1
1000 Brussel

T 02 500 21 11
F 02 500 23 65

	<p>Wat dat laatste argument betreft, geeft de inspectie toe dat er momenteel heel wat beweegt omtrent het wetgevend kader inzake arbeidstijd voor beroepsbrandweermannen. Ze verwijst hierbij naar een wetsontwerp dat op 24 januari 2014 op de Ministerraad werd goedgekeurd. Dit wetsontwerp maakt het inderdaad mogelijk dat de hulpverleningszones waar meer dan 50% van het personeel gemiddeld meer dan 38u/week werkt, een arbeidsregime van 48u/week zal kunnen genieten. De hulpverleningszone waar het korps van Leuven onder ressorteert, behoort tot deze categorie.</p> <p>Het is echter zo dat een gemiddelde arbeidstijd van 38u/week de norm blijft, ook in voornoemd wetsontwerp. Een zone die haar arbeidsprestaties wenst om te zetten naar een wekelijks 48u-regime moet bovendien een syndicaal akkoord bekomen alvorens het arbeidsregime omgezet kan worden tot maximaal 48u/week.</p> <p>Ten slotte wenst de inspectie ook de aandacht te vestigen op het feit dat dit gaat over een wetsontwerp. Tot zolang de publicatie in het Belgisch Staatsblad achterwege blijft, is elke werkgever gebonden aan de vigerende wetgeving: de wet van 14 december 2000³. Deze wet plafonneert de gemiddelde maximale arbeidstijd van werknemers in de openbare sector tot 38u/week. Overuren moeten daarbij gecompenseerd worden binnen een referentieperiode van maximaal vier maanden.</p> <p>Daarnaast wijst de inspectie ook op het minimale personeelskader waaraan brandweer Leuven moet voldoen. Dat kader is vastgelegd per bijlage 1 van het koninklijk besluit van 8 november 1967⁴. In de graad van brandweerman voorzien de wettelijke minima 112 effectieven in de graad van brandweerman terwijl het Leuvense korps slechts 81 effectieven voorziet.</p> <p>De inspectie kan dan ook niet anders dan wederom concluderen dat de stad Leuven – vier jaar later – nog steeds een loopje neemt met de te respecteren wetgeving terzake. Zij hekelt voornamelijk de onverschilligheid t.a.v. de gemiddelde maximale arbeidstijd (i.c. 38u/week) naar Belgisch recht maar ook naar Europees recht. (i.c. 48u/week). En ook als – en slechts als – het nieuwe Belgische wetsontwerp in voege treedt, blijft brandweer Leuven met de hedendaagse personeelsbezetting de arbeidstijdwetgeving structureel overtreden. Het inspectiekorps besluit dan ook dat een uitbreiding van het personeelskader noodzakelijk is en wettelijk verplicht, zowel conform de civiele veiligheids- als de arbeidswetgeving. De introductie van een bijkomende ploeg en/of de overstap naar een gemengd korps (cf. infra) is daarvan een logisch gevolg.</p> <p>In de marge wenst de inspectie ook nog te wijzen op de familiale gevolgen van het huidige prestatieregime. Door te werken in een 24/48-systeem zijn sommige brandweermannen om de drie dagen voor een volledig etmaal onbeschikbaar voor hun gezin. Brandweermannen die niet in het patroon vallen van een klassiek kerngezin, dienen hierdoor ongeziene maatregelen te nemen, enkel en alleen om hun werk- en hun gezinsleven op elkaar te kunnen afstemmen.</p>
①	<p>In zijn ontwerp-beleidsnota noteert de korpsleiding de hoge loonkost (100% beroepspersoneel) als een zwakte voor het korps. In combinatie met bovenstaande opmerking, wenst de inspectie hier graag op in te spelen door een lans te breken voor de introductie van vrijwilligers, hetgeen in de toekomstige zonevorming trouwens een voldongen feit zal zijn.</p> <p>De inspectie merkt immers op dat het korps van Leuven de mogelijkheid heeft om ook vrijwilligers aan te werven. Zowel door een wijziging van haar statuut (Y-gemend i.p.v. Y-beroeps) als door de opmaak van een bijzonder organiek reglement⁵ zou men zodoende de inspectie haar bezwaren onmiddellijk kunnen weerleggen.</p> <p>In de praktijk meent de inspectie dat de organisatie van de voorpost te Haacht idealiter een</p>

³ Wet van 14 december 2000 tot vaststelling van sommige aspecten van de organisatie van de arbeidstijd in de openbare sector.

⁴ Koninklijk besluit van 8 november 1967 houdende, voor de vreedstijd, organisatie van de gemeentelijke en gewestelijke brandweerdiensten en coördinatie van de hulpverlening in geval van brand, B.S. 18 november 1967.

⁵ Ibidem, artikel 6.

	<p>gemengd karakter krijgt. Indien men enkel de ambulance laat bemannen door beroepspersoneel, al-dan-niet aangevuld met een beroepsonderofficier ten einde een adequaat vertrek te kunnen waarborgen, zou men het overige beroepspersoneel wederom kunnen inschalen te Leuven om aldaar de problematiek inzake arbeidstijd aan te pakken. Gezien de ligging van de voorpost in eerder landelijk gebied, is een gemengde bezetting daar alvast te verantwoorden.</p>
➔	<p>De inspectie verneemt dat verplichte oefenmomenten frequent gevolgd moeten worden buiten de wachtdiensten. Dergelijke gepresteerde uren kunnen vervolgens gecompenseerd worden. Voor de inspectie is bovenstaande regeling organisatorisch aanvaardbaar, ware het evenwel dat het redelijk zou zijn mocht iedereen een zekere inspraak hebben in de planning van zijn recuperatiedagen.</p> <p>Door het nijpend personeelstekort (zie boven) en het feit dat gecumuleerd verlof binnen afzienbare tijd opgenomen moet worden, wordt gepland verlof vaak ingetrokken en/of voorziene wachtshiften omgezet in verlof.</p>
①	<p>Klaarblijkelijk worden gepresteerde shiften van 24 uur slechts gevaloriseerd voor 17u. Anders gesteld: brandweermannen moeten 24u op dienst zijn, doch worden voor deze prestaties maar voor 17u "betaald".</p> <p>De inspectie stelt zich vragen bij dergelijke arbeidsregeling maar wijst anderzijds ook op het feit dat de Europese richtlijn 2003/88/EG zich enkel uitlaat over de arbeidstijd en niet over de vergoeding. Het Europees Hof van Justitie heeft in een Beschikking van 11 januari 2007 zich niet uitgelaten over de minimale percentages die gehanteerd moeten worden als vergoeding voor wachten.</p> <p>Kortom: als er een syndicaal akkoord bestaat over het feit dat er 24u gewerkt moet worden, doch er slechts 17 wordt betaald, is er qua financiering voor de inspectie geen probleem.</p>
➔	<p>De inspectie is tevreden over de proactieve aanpak inzake het invullen van nakende, vacante plaatsen in het operationeel personeelskader. In casu beschikt men over een lijst met te verwachten pensioenaanvragen waardoor men tijdig kan starten met rekruterings- en bevorderingsexamens. Getuige hiervan het ingevulde kader (uit het organiek reglement) dat – hoewel strijdig met de wettelijke minima – in alle categorieën is aangevuld. Wil deze maatregel ook doorzetten voor het technisch & administratief kader.</p> <p>De inspectie adviseert wel om in de toekomst:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ook een financiële raming te koppelen aan de verschillende mutaties. Dit moet uiteraard gebeuren in samenwerking met de financieel beheerder en de personeelsdienst van de stad. - een werklasmeting uit te voeren voor het administratief en technisch personeel. In combinatie met een prognose inzake uitdiensttredingen, geeft dit een betere basis om na te gaan of men deze vacatures effectief moet invullen, uitbreiden of niet.
➔	<p>Brandweer Leuven voorzag in een vlakke loopbaan van <i>adjutant</i> tot <i>opperadjutant</i>. De graad van <i>opperadjutant</i> is echter niet toegankelijk voor leden die ingedeeld zijn bij een Y-korps. In België kunnen enkel de X-korpsen (i.c. Brussel, Antwerpen, Gent, Charleroi en Luik) deze graad toekennen.</p> <p>De inspectie stelt vast dat de stad de nodige initiatieven heeft genomen om het toekennen van de graad te voorkomen. De opmerking komt aldus te vervallen.</p>
①	<p>De inspectie verneemt dat alle aanwervingen van niet-officieren volledig buiten de medewerking van de korpsleiding om gebeuren. De inspectie maakt alvast voorbehoud voor deze werkwijze en propageert toch minstens de betrokkenheid van de officier-dienstchef (of diens plaatsvervanger) bij de selectieproeven. De volledige procedure uitbesteden aan externe diensten vindt de inspectie geen goed idee. Zeker wanneer er (te) veel vertrouwen</p>

	wordt gegeven aan een extern selectiekantoor, is het risico dat men niet-geschikte kandidaten aanwerft, reëel. De korpsleiding geeft mee dat er vaak beroep wordt gedaan op de know-how van externe officieren. Dat is zeker een meerwaarde, maar in dat geval stelt zich de vraag waarom men beroep doet op dure, externe assessoren terwijl zij vaak dezelfde mensen intern kunnen aanstellen.
①	Rekening houdend met de grote groep van stagiairs dat recent is toegetreden (en de inspanningen die op dat vlak nog geleverd moeten worden; cf. supra), mag het integratieaspect niet onderschat worden. Het korps zal de komende jaren qua personeel grondig wijzigen, waardoor een goede samenwerking tussen de huidige leden en de aspiranten een belangrijk aandachtspunt wordt. Om die reden raadt de inspectie aan om een grondig en deugdelijk onthaal- en opleidingstraject te voorzien. Rekening houdend met de praktijken in andere korpsen, suggereert de inspectie om bijvoorbeeld een onthaalbrochure te voorzien, in combinatie met het reeds bestaande peter/meterschap. Ook infosessies voor kandidaat-rekruten strekt tot de aanbevelingen, zeker nu blijkt dat de korpsleiding nagenoeg niet betrokken is bij de feitelijke aanwerving: weten de kandidaten wel altijd waar ze aan toe zijn (cf. huidig arbeidsregime, penibele werkomstandigheden, omgaan met menselijk leed, ...)?
①	Positief wordt ervaren dat het korps reeds evaluaties doorvoert met het personeel. Periodieke evaluaties – in concreto via een plannings-, functionerings- en evaluatiegesprek tussen medewerker en leidinggevende(n) – versterken de individuele bijdrage aan de organisatiedoelstellingen en vermijden bovendien latente frustraties en miscommunicatie binnen het korps. De inspectie waarschuwt de stad wel voor het maken van vormfouten. Ze stelt vast dat niet iedereen effectief met dezelfde frequentie geëvalueerd zou worden. Zeker als blijkt dat een baremaverhoging afhangt van een (positieve) evaluatie strookt dergelijke situatie niet met de principes van good governance. Bovendien is het markant dat de korpschef geëvalueerd zou worden door een comité waar niemand de nominatieve invulling van kent, laat staan de werking ervan. Ten slotte raadt de inspectie sowieso aan om te voorzien in een opleiding en regelmatige recyclage van de cursus "evaluator".
①	Ingevolge bovenstaande opmerking, weet de korpsleiding niet of er een actief beleid wordt gevoerd om etnisch-culturele minderheden aan te trekken tot het beroep van brandweerman. Opvallend, daar het stadsbestuur in haar bestuursakkoord duidelijk aangeeft dat men met "gerichtere rekruterings- en wervingsstrategieën kansengroepen wenst te bereiken" Afspraken met de integratiedienst van de stad dringen zich op.

1.3 Risicobeheersniveau

Op basis van de beschikbaar gestelde documenten, de verstrekte toelichting en een gesprek met de betrokken personen, concludeert de inspectie dat het risicobeheersniveau van het korps voor wat betreft het luik *personeel* zich op onderstaand niveau situeert:

Legende	
0	Onbestaand
1	Ad hoc acties

Leuvenseweg 1
1000 Brussel

T 02 500 21 11
F 02 500 23 65

2	Gestructureerde acties	X
3	Gedefinieerd systeem	
4	Geoptimaliseerd systeem	

Motivatie:

- Geplande aanwervingen zijn gestoeld op een langetermijnanalyse van het personeelsbestand (bv. personeelsuitval door pensionering);
- Inbreuk tegen de Belgische en Europese arbeidswetgeving en geen plan om dit probleem op te lossen.
- Geen koppeling met bestuursakkoord inzake werving van etnisch-culturele minderheden

Leuvenseweg 1
1000 Brussel

T 02 500 21 11
F 02 500 23 65

2 Interne opleiding

2.1 Vaststellingen

- ▶ Het korps heeft zeer recent een vormingsstaf opgericht. Hierin zitten vertegenwoordigers van elke ploeg. Enkel onder hen hebben de nodige pedagogische achtergrond. De specialisaties (cf. infra) worden hier niet behandeld.
- ▶ Basiscompetenties
 - Planning
 - Een oefenkalender ontbreekt.
 - Per brandweerman zijn er 90 oefenmomenten op jaarbasis voorzien.
 - Het onderwerp van de oefeningen wordt momenteel wekelijks en ad hoc bepaald door de verantwoordelijke officier. De manschappen oefenen de competenties in tijdens hun shift (13u30-15u15) gedurende de ganse week.
 - Men voorziet tevens in bedrijfsbezoeken, doch vooral ter vervanging van de onvolledige bibliotheek inzake voorafgaande interventieplannen (VIP's; cf. infra).
 - Voorbereiding
 - Men maakt nog geen gebruik van scenariofiches.
 - Voor de theoretische oefeningen kan men gebruik maken van reeds bestaand lesmateriaal dat beschikbaar wordt gesteld op een gemeenschappelijke server.
 - De voorbereidingen worden niet nagekeken door de oefenleider (i.c. verantwoordelijke opleidingen). De kwaliteit van de lessen is afhankelijk van de respectievelijke docent.
 - Evaluatie
 - Men hanteert het principe van zelfevaluatie. De cursist geeft feedback aan de verantwoordelijke officier. Een vergelijkbare en kwalitatieve evaluatie bestaat niet.
 - Men kan geen statistieken voorleggen inzake het aantal bijgewoonde oefeningen. Hierdoor kan men niet nagaan wie welke competenties heeft ingeoefend. Het idee om een "opleidingsboekje" te introduceren, stuit op verzet van de vakbonden.
- ▶ Specialisaties
 - Het is voor de inspectie niet duidelijk of er voor de specialisaties *duikers* en *KLIM-team* een aparte oefenkalender is voorzien. De organisatie, coördinatie en opvolging ervan is immers niet in handen van de verantwoordelijke opleidingen. De oefendata per kwartaal zijn wel tijdig beschikbaar.
 - Ook op vlak van voorbereidingen en evaluatie is weinig info voorhanden.
 - Voor wat betreft de *centralisten* voorziet men geen opleiding, noch bijscholing of recyclage.
 - Voor de *chauffeurs* voorziet men geen aparte opleidingen. Er zijn wel tests die nagaan of een bepaald persoon geschikt verklaard wordt om met een specifiek type voertuig (autopomp, ladderwagen, ...) te rijden, doch een recyclage van deze tests is onbestaande.
- ▶ Rekruten
 - Er bestaat een apart oefenbeleid voor de rekruten. Men voorziet in een apart opleidingsplan voor de 1ste maand na indiensttreding.
 - Oefeningen worden niet voorbereid volgens een scenariofiche (met visum).
 - Een volwaardige integratie in het korps is pas voorzien nadat de stagiair zijn brevet van brandweerman kan voorleggen én wanneer hij geslaagd is voor interne proeven. Een eerste proef volgt na één maand waarna de geslaagden worden ingedeeld in de ploegen. De definitieve proef die de vaste benoeming voorafgaat, is voorzien na één jaar stage.

- ▶ Kader
 - Er zijn geen aparte oefeningen voorzien voor het kader (onderofficieren en/of officieren). Via de prezone worden middelen vrijgemaakt voor een aangepaste bijscholing.
- ▶ Fysieke conditie
 - Het beroepspersoneel heeft de mogelijkheid om zijn fysieke conditie bij te spijkeren. Er is begeleiding voorzien via de monitor lichamelijke opleiding.
 - Er worden geen periodieke testen georganiseerd.
- ▶ Alle leden van het korps worden verwacht aan minstens één warme oefeningen (flash over/back draft, hittegewenning, ...) per jaar deel te nemen. Er zijn geen sancties voorzien voor leden die hier niet aan voldoen.

2.2 Bemerkingen

Toelichting	
①	<p>Ofschoon het de korpsleiding vrij staat om zelf zijn organisatie te vormen naar eigen inzichten, vindt de inspectie het markant dat het oefenbeleid inzake specialisaties geen link heeft met de recent opgerichte vormingscel, noch met de verantwoordelijke opleidingen. Het weze beter het aspect "opleidingen" te integreren in deze commissie zodat de methodiek inzake oefenen "planning – voorbereiding – evaluatie – herziening planning - ..." ook aldaar toegepast kan worden.</p>
↓	<p>Het oefenbeleid is beperkt en volgt allerminst een logische structuur. Vooreerst is er geen oefenkalender of –planning. Daarnaast zijn de voorbereidingen (scenario's) onbestaande en niet gestoeld op alom geldende instructiefiches. Evaluaties zijn schaars en terugkoppeling naar de planning van het volgende jaar is er niet.</p> <p>De inspectie stelt vast dat het luik "opleiding" recent overgedragen werd naar een nieuwe verantwoordelijke officier. Een beleidskeuze. De inspectie moet echter concluderen dat de principes die in 2010 nog als positief werden ervaren, vandaag de dag ver zoek zijn. Waar men toentertijd nog een lijst had met in te oefenen "hoofdonderwerpen" en "motorische vaardigheden" wordt er vier jaar later niet meer gesproken over deze aanpak. Een alternatief is evenwel niet voorhanden.</p> <p>Van een korps als Leuven mag meer structuur verwacht worden. De inspectie vindt het onbegrijpelijk dat noch een oefenplanning, noch een onderwerpenlijst voorgelegd kon worden. Zij stelt zich dan ook luidop de vraag hoe de korpsleiding nagaat welke competenties het afgelopen jaar ingeoeffend werden. Een situatie die blijkbaar ook intern aan het licht lijkt te komen⁶.</p> <p>De korpsleiding wordt aangemaand een duidelijke structuur te ontwikkelen ter bevordering van de basiscompetenties bij de brandweer. Gelijke oefeningen met oog voor de kwalitatieve inhoud, individuele feedback en recyclage (cf. infra) van de competenties die ontoereikend zouden zijn, is een must.</p>
↘	<p>Overeenkomstig bijlage 2 en 3 van het koninklijk besluit van 6 mei 1971⁷ kan men stellen dat <i>vrijwilligers</i> minstens 12 oefeningen per jaar moeten bijwonen. Aangezien de complexiteit en de hoeveelheid van interventies de laatste decennia enorm is toegenomen, hanteert de</p>

⁶ Beleidsnota brandweer Leuven

⁷ Koninklijk Besluit van 6 mei 1971 tot vaststelling van de modellen van gemeentelijke reglementen betreffende de organisatie van de gemeentelijke brandweerdiensten, B.S. 19 juni 1971.

	<p>inspectie deze norm als minimum minimorum.</p> <p>Oefenen is echter een kerntaak van de brandweer en zowel internationale standaarden als de wet van 4 augustus 1996⁸ verplichten de Belgische brandweerkorpsen als het ware om een veelvoud te voorzien inzake het aantal bij te wonen oefeningen.</p> <p>Gelet op het feit dat brandweer Leuven een zuiver beroepskorps is en men hierdoor uiteraard meer belang kan hechten aan kwalitatief oefenen, moet deze frequentie uiteraard een veelvoud zijn van de reeds bescheiden bodemnorm die aan de vrijwilligers wordt opgelegd. Aangezien de korpsleiding voorziet in een negentigtal oefenmomenten op jaarbasis, voldoet ze aan deze zienswijze.</p> <p>In 2010 moest de inspectie evenwel vaststellen dat de toentertijd voorgelegde statistiek het tegendeel bewees: sommige leden bleken zelfs minder dan twaalf keer deelgenomen te hebben aan oefeningen. De inspectie ging destijds uit van een statistische fout.</p> <p>Vier jaar later stelt de inspectie weinig beterschap vast. Gelet op de opmerking van de vorige inspectie, bezorgt dit gegeven haar geen goed gevoel. In combinatie met de bovenstaande lacunes rond planning en voorbereiding, vreest zij thans dat meerdere personen mogelijks verschillende oefenmomenten niet volgen. Door dit gebrek aan interne controle kan men aldus niet vermijden dat sommige manschappen bepaalde basiscompetenties niet inoefenen, zelfs niet gedurende meerdere jaren.</p> <p>De inspectie roept de betrokken personen wederom op om het evaluatiesysteem inzake oefeningen grondiger te organiseren. Een correct aanwezigheidsregister is daarbij een basisvereiste.</p>
①	<p>Er wordt niet tot slechts uitzonderlijk gebruik gemaakt van een scenariofiche. Wanneer ze worden opgesteld, ontbreekt een duidelijke link naar de uniforme instructiekaarten van het KCCE. Idem dito voor de specialisaties.</p> <p>De inspectie roept op om <u>elke oefening</u>, groot of klein, algemeen vormend of gespecialiseerd, uit te werken overeenkomstig een scenariofiche waarin duidelijk vermeld staat wat de eindtermen zijn, welk materiaal men nodig heeft, wat het scenario is en welke procedure(s) idealiter gevolgd moeten worden. Dit laatste kan eenvoudig door te verwijzen naar de uniforme instructiekaarten.</p> <p>Procedureel dient elke oefeninstructeur dit tijdig voor te bereiden en voor akkoord voor te leggen aan de verantwoordelijke. Idem dito voor de evaluaties. Enkel op deze wijze kan men een dynamisch oefenbeleid creëren met aandacht voor de effectieve noden van de brandweermannen.</p>
=	<p>De inspectie betreurt dat er nog steeds geen aparte oefenkalender bestaat voor de seinkameroperatoren. Voor de inspectie is de centralist nochtans een belangrijke schakel in de hulpverleningsketen en staan zijn handelingen mee in voor het welslagen van de interventie. Hiervoor moet hij of zij echter goed op de hoogte zijn van de te gebruiken (radio)communicatieapparatuur (waaronder A.S.T.R.I.D.), de vigerende opschalingsprocedure voor rampen en moet hij bovendien adequaat kunnen reageren bij storingen allerlei. De inspectie adviseert derhalve om uit elke ploeg enkele leden te selecteren die een doorgedreven opleiding zullen volgen om alzo aan de voorwaarden van een goedopgeleide centralist te kunnen voldoen.</p>
➔	<p>Positief wordt vastgesteld dat men een apart oefenprogramma uitwerkt voor de rekruten. Zodoende kan men deze groep van brandweermannen grondig evalueren en bijsturen, indien nodig. De inspectie waardeert het initiatief, evenals het feit dat een interne proef de definitieve inlijving voorafgaat.</p>

⁸ Wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van werknemers bij de uitvoering van hun werk, B.S. 18 september 1996.

①	<p>Zowel de korpsleiding⁹ als de inspectie stellen vast dat er qua oefenbeleid voor de gegradueerden (leidinggevend) er nog marge tot verbetering is. Leidinggevend vereisen immers een aangepaste training waarbij de nadruk moet liggen op beslissen onder tijdsdruk, rampenmanagement, mediatraining en generieke managementtechnieken.</p> <p>Vernomen wordt dat men sinds enkele jaren gebruik maakt van de kredieten en oefeningen die de prezone voorziet. Dit is uiteraard een stap in de goede richting, hoewel de inspectie twijfels heeft of dit een lokaal oefenbeleid volledig kan vervangen. Kleinschalige table top oefeningen en lokale verfijningen op vlak van noodplanning zouden een welgekomen aanvulling zijn.</p>
①	<p>De inspectie beveelt aan om de competentietests voor chauffeurs regelmatig te hernemen. Dergelijke tests laten immers toe om na te gaan of de chauffeurs nog alle competenties kunnen onderschrijven die zij destijds hebben aangeleerd. Rijvaardigheidstesten, pomptechnieken en foutmeldingsbeheer maken deel uit van dergelijke tests. Idealiter kan men dit ondervangen in een oefenprogramma, doch voor een beroepskorps is het best mogelijk dit te voorzien in de dagindeling, hetgeen een formeel beleid overbodig maakt.</p>
➤	<p>Het korps heeft een sportmonitor die een aangepast sportprogramma kan opstellen en tevens kan waken over een correcte opwarming en cooling-down. De inspectie is tevreden dat er hierbij gehoor werd gegeven aan de opmerking uit 2010.</p> <p>In de marge merkt de inspectie nog wel op dat deze vorm van ondersteuning nog (te) vrijblijvend is. Een actiever beleid – waarbij iedereen wordt geviseerd - moet ervoor zorgen dat elk lid effectief zijn fysieke paraatheid kan optrekken, hetgeen finaal getest moet worden met een proef.</p>

2.3 Risicobeheersniveau

Op basis van de beschikbaar gestelde documenten, de verstrekte toelichting en een gesprek met de betrokken personen, concludeert de inspectie dat het risicobeheersniveau van het korps voor wat betreft het luik *interne opleiding* zich op onderstaand niveau situeert:

Legende		
0	Onbestaand	
1	Ad hoc acties	X
2	Gestructureerde acties	
3	Gedefinieerd systeem	
4	Geoptimaliseerd systeem	

Motivatie:

- Rudimentaire aanpak inzake training van de basiscompetenties. Ontbreken van basisdocumenten en sturing.
- Geen beleid inzake evaluatie.
- Beperkte oefenbeleid op vlak van de specialisaties en kadervorming;
- Bijzondere aandacht voor de opleiding van rekruten;

⁹ Beleidsnota brandweer Leuven, blz.10 en 17.

3 Operationaliteit, alarmering & interventie

3.1 Vaststellingen

► Operationaliteit

- Het korps van Leuven kent een 24/7-permanentie. Abstractie makend van de officieren, zijn er daarbij telkenmale 26 brandweermannen op dienst: 9 personeelsleden zijn gekazerneerd in de voorpost van Haacht, 17 te Leuven.
- Bij grote of meerdere interventies op hetzelfde tijdstip, worden mensen die niet op dienst zijn, per sms verwittigd met de vraag om zich naar de kazerne te begeven. Het korps kan niet continu uitlezen hoeveel personen zij ter versterking eventueel zou kunnen oproepen.
- Het korps hanteert een drieploegensysteem. Elke ploeg werkt 24u en is vervolgens 48 vrij. (cf. supra)
- De officieren werken in een 12u-permanentie. Elke shift van 12u wordt onderbroken door hetzij een dagshift, hetzij vrijaf. Hierdoor zijn er tijdens de kantooruren gemiddeld vier officieren aanwezig. Naast de wachtofficiers, zijn de kapiteins en de kapitein-commandant altemerend officier-van-week. Zij verzorgen een wacht van thuis uit en kunnen opgeroepen worden ter versterking.
- Onverminderd gebeurlijke interventies, verloopt de dagindeling van de niet-officiers als volgt:

Uur	opdracht
07u45-08u00	Werkoverleg
08u30-09u45	Appel + karweien
09u45-10u00	Pauze
10u15-12u00	Karweien
12u00-13u30	Pauze
13u30-15u15	Oefening
15u15-15u30	Pauze
15u30-17u00	Sport
17u00-08u00	Vrij

► Alarmering

- In normale omstandigheden, is er geen alarmering vereist. Het korps heeft – als beroepsdienst – immers permanent manschappen gekazerneerd. Enkel bij grote of meerdere, gelijktijdige interventies, wordt er personeel dat niet van dienst is, gealarmeerd. Dit gebeurt wanneer minder dan zeven personen in de kazerne aanwezig zijn. Verwittiging gebeurt per sms (cf. supra).
- De centrale is 24/7 bemand door twee seinkameroperatoren, waarvan één de functie combineert met begeleider “ziekenwagen twee”. Ingevolge het beperkt aantal personeelsleden, zijn er geen vaste centralisten.
- Er bestaan noodprocedures voor het gebruik van de seinkamer. Deze worden zesmaandelijks getest. Er is registratie.
- Er is geen automatische verwittiging van technici wanneer de centrale uitvalt.

Leuvenseweg 1
1000 Brussel

T 02 500 21 11
F 02 500 23 65

- Er zijn naslagwerken voor handen, te hanteren bij uitzonderlijke situaties (bv. afkondiging nood- en interventieplan, ...). Deze worden echter vrijwel nooit getest. Er zijn ook geen flowcharts ter verduidelijking.

► **Interventie**

- Het korps heeft geen ruime bibliotheek van standaard operatieprocedures (SOP's).
- Het korps rukt standaard uit met vijf personen in de autopomp.
- Per shift worden er alternerend vier mensen aangeduid als gaspakdrager. Bij dergelijke interventies rukken zij als eerste uit. Voor de andere specialisaties (duikers, KLIM-team) gebeurt er geen nominatieve invulling bij aanvang van de wacht.
- Klaarblijkelijk heeft niet elke gaspakdrager het gelijknamige getuigschrift.
- De indeling in ploegen wordt nooit herzien waardoor sommige gespecialiseerde competenties in één ploeg in overvloed aanwezig zijn en anderen niet of nauwelijks. Hierdoor moet men voor sommige specialisaties mensen uit hun wacht oproepen.
- Occasionele wegblokkades (bv. via wegenwerken of manifestaties) worden enkel meegedeeld wanneer ze "groot genoeg van aard zijn". Van de beschermde gemeenten ontvangt men de informatie ad hoc. Gemeenten die bediend worden in het kader van de SAH sturen geen informatie door.
- Grootschalige interventies geven aanleiding tot een uitgebreid verslag waarbij de "lessons learned" verspreid zullen worden ten einde gelijkaardige incidenten een volgende keer te vermijden.
- De uitrukprocedures voor respectievelijk woningbrand, autobrand en een verkeersongeval geven aanleiding tot onderstaande vergelijking:

Type	KB minimale mdln	Zonaal plan	Procedure Leuven
BR: woning	AP+LW+CW		AP (B) AP+TW+LW+CW (S)
BR: auto	AP+CW		AP (B) AP+TW+CW (S)
TI: verkeersongeval	AP+CW		AP (B) AP+SV+CW (S)
<small>Legende : AP=autopomp ; LW=ladderwagen ; CW=commandowagen ; TW=tankwagen ; Log=logistiek voertuig= Mat= materiaalwagen ; SI = Snelle Interventiewagen; SV=signalisatievoertuig; S = snelste; B=bevoegd korps</small>			

Vanuit de post Haacht vertrekt nooit een CW maar wel altijd een LW en een TW

3.2 Bemerkingen

Toelichting	
①	Aangaande de indeling van de ploegen en de bijhorende inbreuken tegen de arbeidstijdwetgeving: cf. supra
①	In uitzonderlijke gevallen dient het korps extra manschappen te alarmeren. Dit is het geval bij meervoudige of grootschalige interventies. Qua aanpak alarmeert men hierbij de op rust zijnde leden die hun komst bevestigen met een sms. Hun prestaties worden gecompenseerd in verlof. De inspectie apprecieert de proactieve benadering daar ze reeds personen oproept vanaf het moment het aantal gekazerneerde personeelsleden daalt onder de kritieke drempel van zeven. Niettemin wenst ze ook volgende kwesties aan te stippen:

Leuvenseweg 1
1000 Brussel

T 02 500 21 11
F 02 500 23 65

	<ul style="list-style-type: none"> - De alarmering gebeurt via sms. Voor de hulpdiensten bestaat er nochtans een beveiligd en geëncrypteerd alarmeringssysteem dat zowel naar redundantie als naar beveiliging veel meer zekerheden biedt t.o.v. het sms-netwerk. Men mag niet vergeten dat de stad verantwoordelijk is voor het doorsturen van privacygegevens. Bovendien is het commerciële sms-netwerk sneller oververzadigd bij grote rampen (cf. Pukkelpop 2011). De inspectie roept de korpsleiding op om gebruik te maken van speciaal daarvoor ontworpen communicatienetwerken zoals ASTRID. - De inspectie stelt vast dat – wanneer er onvoldoende brandweermannen opkomen – het korps noodgedwongen en na enige tijd de buurkorpsen in versterking roept. Men kan zich de vraag stellen hoe men dit financieel vereffent, rekening houdend met het feit dat de gouverneur de mogelijkheid heeft om korpsen zoals Leuven (Y-korps) financieel te compenseren voor hun versterkingscapaciteiten die zij als Y-korps leveren aan de kleinere brandweerdiensten.
①	<p>Er is geen regelmatige analyse en bijsturing van de ploegindeling die onder meer gebruikt wordt voor de doelgroepgerichte alarmering. Een jaarlijkse update vermijdt dat bepaalde wijzigingen op vlak van competenties en beschikbaarheid (cf. supra) het snel klaren van de interventie zou hypothekeren.</p> <p>De inspectie is zich ervan bewust dat een herziening van de ploegindeling niet bij iedereen op gejuich onthaald zal worden, gegeven de sociale banden die in de loop der jaren ontstaan zijn. Niettemin meent ze dat een correcte indeling – met een gelijke indeling aan (gespecialiseerde) competenties – te verkiezen valt boven eerdergenoemd aspect. De inspectie kan zich niet vinden in het feit dat sommige ploegen momenteel te weinig gespecialiseerde manschappen in dienst hebben terwijl anderen er net te veel hebben. Doordat de ene ploeg hierdoor mensen moet alarmeren, verlengt dit onnodig de interventietijd bij bepaalde interventies.</p>
①	<p>Aangeraden wordt om de noodprocedures m.b.t. de werking van de alarmeringsterminal frequenter te testen. Een zesmaandelijks test lijkt de inspectie te weinig, wetende dat de centrale bemand kan worden door elke operationele brandweerman. De inspectie heeft weet van korpsen die dagelijks bepaalde testen uitvoeren. Zodoende weet de korpsleiding met een zeer grote zekerheid dat alle componenten van de centrale goed werken en weten de centralisten wat ze moeten doen bij gebeurlijke storingen.</p>
①	<p>De inspectie acht het onaanvaardbaar dat brandweermannen ingezet zouden worden als gaspakdrager wanneer zij niet over het gelijknamig attest (en opleidingsniveau) beschikken. Onverminderd het feit dat een regelmatige recyclage vereist is (cf. supra), is een aangepaste scholing noodzakelijk alvorens men manschappen inzet bij interventies met gevaarlijke producten. Maatregelen dringen zich op!</p>
①	<p>Vastgesteld wordt dat de informatiestroom inzake wegenwerken of andere wegblokkades zeer ongestructureerd verloopt. Van sommige gemeentes heeft men zelfs geen informatie.</p> <p>De beschikbare informatie wordt genotuleerd op een A4 die in de seinkamer hangt, hoewel navraag ter plaatste de inspecteurs leerden dat er toch enige tijd gezocht moest worden achter dit document.</p> <p>De inspectie verkiest om deze informatie te implementeren in de informaticatoepassingen van de seinkamer. Wegomleidingen zorgen immers voor een langere aanrijdtijd. Wanneer de leider van de operaties hiervan op de hoogte is, kan men onnodig oponthoud vermijden door tijdig een alternatieve aanrijdroute te nemen. Bovendien vermijdt men ook dat wagens met een maximaal toegelaten massa (MTM) van +7.5 ton zich vastrijden op onverharde wegen. Om maximaal geïnformeerd te worden, wijst het inspectiekorps op het bestaan van het Generiek Informatie Platform Openbaar Domein (GIPOD) van de Vlaamse Gemeenschap (http://www.geopunt.be/hinder-in-kaart), een gratis toepassing dat allerlei informatie verzamelt over onderbroken straten.</p>

	Ten slotte apprecieert de inspectie wel de maatregel waarbij de locatie van het incident onmiddellijk wordt doorgestuurd naar de gps van de interventievoertuigen. Zonder afbreuk te willen doen aan de opmerkingen uit de eerste paragrafen, komt deze maatregel een snelle uitruk zeker ten goede.
=	Niettegenstaande het koninklijk besluit van 10 november 2012 een overgangsperiode toelaat, wijst de inspectie er op dat de uitruk met een halfzware autopomp, bemand met vijf personen, toegelaten is tot en met het tijdstip het korps kan voorzien in een multifunctionele autopomp. De (pre)zone bepaalt de overgangsmodaliteiten in haar zonaal plan. Daarnaast is uitrukken met minder dan zes personen enkel toegelaten wanneer er tegelijkertijd een andere, multifunctionele autopomp vertrekt en op voorwaarde dat de bezetting van de eerst aangekomen autopomp zich beperkt tot de handelingen, beschreven in de ministeriële procedure terzake. Aangezien dit een uitzondering is én de ministeriële procedure nog niet voorhanden is, kan men zich hier niet op beroepen. Wil zich conformeren aan de wettelijke bepalingen terzake. (herhaling)
①	Bij grootschalige incidenten of interventies die aanleiding hebben gegeven tot een potentieel gevaarlijke situatie dient de leider van de operaties een uitgebreid verslag op te maken. Dit verslag omvat een relaas van de feiten en een suggestie om een gelijkaardige interventie naar de toekomst beter, veiliger, efficiënter en effectiever aan te pakken. Een proactieve benadering die op de goedkeuring van de inspectie kan rekenen.
↗	De inspectie is tevreden dat de uitrukprocedure van het Leuvense korps afgestemd is op de zonale afspraken inzake SAH. Inzage werd daarbij verleend in een uitgebreid uitrukschema dat de standaardprocedure van 2010 ruimschoots overtreft. Een efficiëntere en effectieve uitruk kan also verzekerd worden. Anderzijds stelt de inspectie zich wel vragen bij de samenwerking met extrazonale korpsen. Op datum van inspectie stelt zij immers vast dat Leuven eerder een korps buiten de zone zal contacteren (i.c. Zaventem en Vilvoorde) dan een korps binnen de zone.

3.3 Risicobeheersniveau

Op basis van de beschikbaar gestelde documenten, de verstrekte toelichting en een gesprek met de betrokken personen, concludeert de inspectie dat het risicobeheersniveau van het korps voor wat betreft het luik *operationaliteit, alarmering & interventie* zich op onderstaand niveau situeert:

Legende		
0	Onbestaand	
1	Ad hoc acties	
2	Gestructureerde acties	X
3	Gedefinieerd systeem	
4	Geoptimaliseerd systeem	

Motivatie:

- Er zijn noodprocedures voor de seinkamer die periodiek getest worden;
- De uitrukprocedure is afgestemd op de zonale uitrukprocedure;
- Er worden extra leden gealarmeerd vanaf het moment het resterend aantal gekazerneerde leden onder een kritische drempel zakt.

- De locatie van een interventie wordt volautomatisch doorgestuurd naar de wagens (gps);
- Informatie i.v.m. wegenwerken wordt ongestructureerd of helemaal niet meegedeeld.
- Er is geen plan om de indeling in ploegen beter te verdelen;

Leuvenseweg 1
1000 Brussel

T 02 500 21 11
F 02 500 23 65

4 Voorafgaande interventieplannen

4.1 Vaststellingen

- ▶ Het korps beschikt thans niet over Voorafgaande Interventieplannen (VIP's). Het aantal punctuele risico's ligt echter op een veelvoud ervan.
- ▶ Er bestaat geen systeem om de VIP's actueel te houden. Men verwijst naar de exploitant of de eigenaar van de risicohoudende instelling.
- ▶ Er bestaat geen structurele werkwijze om plans uit te wisselen met de buurkorpsen.
- ▶ Er bestaat geen plan of instructie die bepaalt voor welke risico's men met voorrang een VIP moet opstellen. Evenmin bestaat er een instructie om te bepalen of een nieuw, punctueel risico uitgeplot moet worden in een interventieplan of een (uitgebreider) interventiedossier.
- ▶ VIP's worden opgemaakt volgens een vast sjabloon maar het is de desbetreffende instelling die het canvas invult.
- ▶ Men maakt structureel geen gebruik van VIP's tijdens interventies. Men hecht meer belang aan plaatsbezoeken en informatie ter plaatse vanwege de eigenaars bij gebeurlijke calamiteiten.

4.2 Bemerkingen

Toelichting	
=	<p>Reeds in het verslag d.d. 29 september 2010 stelde de inspectie zich de vraag of het aanvaardbaar is dat tal van punctuele risico's momenteel niet beschreven worden in een VIP. Vier jaar later kan ze geen toegenomen uitbreiding waarnemen.</p> <p>Nochtans bepaalt de Ministeriële Omzendbrief NPU-1 van 26 oktober 2006¹⁰ dat de opmaak van dergelijke interventieplannen niet overbodig is. De voorafgaande interventieplannen vallen te beschouwen als interventieplannen die de monodisciplinaire interventieplannen van discipline 1 (de hulpverleningsoperaties) aanvullen. Interventieplannen kunnen voor de brandweer een efficiënt en bruikbaar inzetinstrument zijn. Ze moeten onder meer de risico's van een gebouw evalueren, toegangen en uitgangen lokaliseren, de eerste interventiemiddelen aanduiden en mogelijke versterkingen voorzien.</p> <p>Voorafgaande interventieplannen zijn – als onderdeel van het monodisciplinair interventieplan van discipline 1 – aldus niet hetzelfde als de interne noodplannen van risicohoudende instellingen. Weliswaar moeten beide documenten op elkaar afgestemd zijn (contactgegevens, grondplannen, ...) doch de specifieke informatie kan grondig van elkaar verschillen.</p> <p>Indien blijkt dat bepaalde instellingen geen VIP vereisen, wordt dit bij voorkeur en in overleg met het stadsbestuur verankerd in een reglement of convenant. Dit reglement bepaalt daarnaast ook welke inrichtingen prioritair een VIP moeten krijgen en idealiter welke VIP's uitgebreid worden tot een interventiedossier.</p>
①	<p>De inspectie neemt akte van het feit dat de korpsleiding geen traditie heeft met het hanteren van voorafgaande interventieplannen. Ze ervaart dit tot op heden enkel als een theoretische verplichting¹¹. Er zijn geen vaste procedures waarbij deze VIP's – wanneer voorhanden – automatisch worden overgemaakt aan de wachtofficier, laat staan dat hij ze digitaal kan consulteren via een laptop met snelle, draadloze internetverbinding. In plaats daarvan gelooft</p>

¹⁰ Koninklijk besluit van 16 februari 2006 betreffende de Nood- en Interventieplannen, B.S. 16 maart 2006.

	<p>men eerder in het uitvoeren van plaatsbezoeken, al-dan-niet gekoppeld aan een inzetoefening. Bovendien wijst de korpsleiding op de mogelijkheid om de eigenaar of exploitant te bevragen bij incidenten op zijn site.</p> <p>De inspectie beschouwt het afstappen ter plaatse ontegensprekelijk als een interessante handelswijze maar is niet overtuigd van het feit dat dit het gebruik van VIP's kan vervangen. Ook in de beleidsnota zien men dat zo¹².</p> <p>Ten eerste kan de inspectie niet overtuigd worden van het feit dat men alle risicohoudende instellingen binnen een redelijke termijn periodiek kan bezoeken met alle officieren. Ten tweede weet de inspectie dat bepaalde risicohoudende instellingen in de loop de jaren kunnen wijzigen, zowel qua indeling als qua inhoud. Een instelling die recent werd bezocht, kan zodoende foutieve informatie opleveren. Ten slotte is het contacteren van de eigenaar of exploitant een te overwegen optie maar wederom in aanvulling van het informatie die het korps op een onafhankelijke wijze kan achterhalen. Er is immers nooit zekerheid dat de eigenaar of exploitant binnen een redelijke termijn, laat staan onmiddellijk, ter plaatse kan komen.</p>
=	<p>Zowel op vlak van kaartmateriaal, interventieplanning als watervoorraden betreft de inspectie de vaststelling dat men binnen de zone nog steeds niet tot een integrale kennisoverdracht is overgegaan. We verwijzen naar de ministeriële omzendbrief van 3 juni 2013¹³ (die de ministeriële omzendbrief van 1 februari 2008¹⁴ naar de vorm vervangt) waarin de korpsen verplicht worden elkaar maximaal te informeren ingevolge de toepassing van de snelste en adequate hulpverlening. (herhaling)</p>
①	<p>Er dient over gewaakt te worden dat er een regelmatige actualisatie plaatsvindt, zeker m.b.t. de informatie die frequent kan wijzigen zoals contactgegevens en het type goederen dat men desgevallend bewaart. De verantwoordelijkheid voor de actualisatie bij de eigenaar of exploitant van het punctuele risico leggen, vindt de inspectie geen goed idee. Het is immers de brandweer die haar middelen en mensen (!) moet inzetten bij calamiteiten. Men heeft aldus geen garantie over de correctheid van de gegevens.</p>
↘	<p>In haar verslag van 2010 merkte de inspectie op dat het korps weliswaar een afgevaardigde heeft in de gemeentelijke verkeerscommissie, doch dat haar impact en deskundig advies onvoldoende gebruikt zou worden. Vier jaar later verneemt de inspectie dat er zelfs geen brandweerman meer in deze commissie zetelt.</p> <p>De inspectie verzoekt het stadsbestuur om de brandweer een vaste zetel als deskundige aan te bieden. Dit vermijdt dat bepaalde mobiliteitskeuzes zoals het verleggen van verkeersstromen en het plaatsen van straatmeubilair de vlotte bereikbaarheid van bepaalde plaatsen zou bemoeilijken.</p>

4.3 Risicobeheersniveau

Op basis van de beschikbaar gestelde documenten, de verstrekte toelichting en een gesprek met de betrokken personen, concludeert de inspectie dat het risicobeheersniveau van het korps voor wat betreft het luik *voorafgaande interventieplannen* zich op onderstaand niveau situeert:

Legende

¹² Beleidsnota brandweer Leuven, blz.10, 16

¹³ Ministeriële Omzendbrief van 3 juni 2013 – toepassing van het koninklijk besluit van 10 november 2012 tot vaststelling van de minimale voorwaarden van de snelste adequate hulp en van de adequate middelen.

¹⁴ Ministeriële omzendbrief van 1 februari 2008 ter aanvulling van de omzendbrief van 9 augustus 2007 betreffende de organisatie van de hulpverlening volgens het principe van de snelste adequate hulp, B.S. 3 april 2008.

Leuvenseweg 1
1000 Brussel

T 02 500 21 11
F 02 500 23 65

0	Onbestaand	X
1	Ad hoc acties	
2	Gestructureerde acties	
3	Gedefinieerd systeem	
4	Geoptimaliseerd systeem	

Motivatie:

- VIP's die er zijn, zijn fel gedateerd en worden niet gebruikt.
- Geen plan met prioriteiten om te bepalen welke inrichtingen eerst een VIP moeten krijgen, welke niet, ...
- Geen procedure die nagaat of de aangereikte gegevens nog up to date zijn;
- Geen structurele werkwijze om VIP's consequent te hanteren bij interventies in risicohoudende instellingen;
- Onvoldoende informatie-uitwisseling met de buurkorpsen.

Leuvenseweg 1
1000 Brussel

T 02 500 21 11
F 02 500 23 65

5 Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's)

5.1 Vaststellingen

► Adembescherming

- Er zijn strikte afspraken met betrekking tot het onderhoud van de adembeschermingstoestellen: gebruiksklare toestellen staan mét fles ter beschikking zodat de brandweermannen zelf geen tussenkomst meer moeten verzorgen.
- De infrastructuur is zo opgebouwd dat ze het kringloopprincipe honoreert: er is een vuile ruimte waar de toestellen door de gebruikers gedemonteerd worden, alsmede een afgescheiden deel voor de technici voor het kuisen en gebruiksklaar maken. Een eveneens exclusief voorbehouden ruimte voor de technici is ruim bemeten en wordt gebruikt voor onderhoudstests met registratie. Ten slotte worden de gebruiksklare toestellen bewaard in een aparte ruimte die wederom voor iedereen toegankelijk is.
- Bij elke ingebruikname worden de longautomaten en de maskers getest. Quid periodiek onderhoud?

► Kledij

- De manschappen hebben geen bivakmutsen die bestaan uit brandvertragend textiel.
- Er zijn geen criteria wanneer kledij gewassen moet worden. Bij een zware brand en zichtbaar zware vervuiling moet de kledij gewassen worden. Dit is evenwel een vuistregel.
- Elke brandweerman staat persoonlijk in voor het onderhoud en het regelmatig reinigen van de interventiekledij. Er is geen kledijverantwoordelijke die de effectieve reiniging controleert.
- Reiniging wordt niet geregistreerd.
- Helmen worden niet gewassen.
- Men beschikt over een industriële wasmachine met dosismeters.
- Er is geen reservekledij voorzien tijdens de periode dat de kledij gereinigd wordt. De manschappen beschikken wel over een afgeschreven jas (type Vandeputte) die gebruikt kan worden voor oefening of karweien.
- Interventiekledij klasse 3 wordt aangekocht, doch niet voor de adjudanten, noch voor de officieren.
- Men heeft nog oude helmen van het merk Gallet in gebruik.

► Keuringen

- Het initiatief ligt bij het keuringsagentschap.
- Er is geen procedure om gebeurlijke "rappels" (= het wederom vaststellen van een defect dat reeds tijdens een vorige keuring werd opgemerkt) te vermijden.
- Er is geen risicoanalyse teruggevonden voor het keuren van de (steek)ladders.
- Stroomaggregaten worden niet aan een periodieke controle onderworpen.

5.2 Bemerkingen

Toelichting	
➔	De inspectie apprecieert de beleidskeuze om het onderhoud van de adembeschermingstoestellen volledig exclusief toe te kennen aan de daarvoor opgeleide manschappen. Behoudens overmacht en hoogdringendheid, monteren de technici zelfs de fles op het frame en kunnen de persluchtdragers onmiddellijk een gebruiksklaar toestel nemen uit de stock.
①	Gebruikte adembeschermingstoestellen worden onderhouden en gereinigd na gebruik. Het is evenwel niet duidelijk of het korps daarenboven ook oog heeft voor het periodiek onderhoud.

Leuvenseweg 1
1000 Brussel

T 02 500 21 11
F 02 500 23 65

	Vervanging van de dichtring, het uitademventiel, de geleidingsventielen op het binnenmasker et cetera dienen binnen bepaalde periodieke cycli te gebeuren. De inspectie verwijst naar de technische details van de fabrikant voor de juiste intervallen.
=	De korpsleiding deelt mee dat het de verantwoordelijkheid van de leden zelf is om hun kledij te controleren. Indien noodzakelijk, verwacht men dat ze zelf het initiatief nemen om de kledij te reinigen. Er zijn geen criteria, noch intervallen bepaald. De inspectie roept de korpsleiding op om zich met hoogdringendheid te buigen over een procedure "periodieke reiniging interventiekledij". Momenteel worden de interventiekleren uitsluitend gewassen op initiatief van de brandweermannen, hetgeen een subjectief criterium is en allerminst garanties biedt op vlak van hygiëne en veiligheid.
=	Krachtens artikel 21 van het koninklijk besluit van 13 juni 2005 ¹⁵ zorgt de werkgever ervoor dat de PBM onderhouden, gereinigd, ontsmet en hersteld worden volgens de aanwijzingen in de gebruiksaanwijzing van de fabrikant. Een afdoende registratie maakt daarvan integraal deel uit. Zo verwijst de fabrikant die de laatste federale gunning voor interventiekledij binnenhaalde onder meer naar de norm EN 469 ¹⁶ , dewelke een wasbeurtenregistratie inhoudt. (herhaling)
①	Vernomen wordt dat de helmen niet periodiek gereinigd worden. De inspectie herinnert de korpsleiding eraan dat de helmen zijn uitgerust met nekflappen die gemaakt zijn uit brandvertragende stoffen. Deze elementen kunnen roetpartikels opnemen en moeten om die reden regelmatig gereinigd worden. Uit hygiënische overwegingen is het bovendien aangeraden om ook het binnenwerk van de helmen – die toch enkele jaren gebruikt worden – regelmatig te wassen.
①	De stock van reserve-interventiepakken is zeer miniem. De inspectie wenst de aandacht te vestigen op het Verslag aan de Koning, horende bij het koninklijk besluit van 30 augustus 2013 ¹⁷ . Daarin wordt gesteld dat "met het oog op de risico's en hygiëne, reserve-uitrusting beschikbaar moet zijn in de kazerne voor het geval deze doorweekt of besmet raakt tijdens een interventie en de intervenant opgeroepen wordt voor een volgende interventie." Tijdens de rondgang in de kazerne van Haacht werd bovendien vastgesteld dat sommige brandweermannen nog een oud interventiepak van Vandeputte hebben. Deze zouden uitsluitend gebruikt worden voor oefeningen of interne karweien. Gelet op het gebrek aan reservekledij wijst de inspectie op het risico dat deze vesten occasioneel toch gebruikt zouden worden voor interventies. In dat kader vestigt zij de aandacht op een instructie van de directeur-generaal van de Civiele Veiligheid waarin hij meedeelt dat voornoemde vesten niet langer een voldoende beschermingsniveau bieden om zware branden in gebouwen te bestrijden. Om alle misverstanden te vermijden, raadt de inspectie aan om al deze vesten definitief te deklasseren.
①	Het koninklijk besluit van 30 augustus 2013 legt de minimale normen op betreffende de persoonlijke beschermingsmiddelen waarover de operationele brandweermannen moeten beschikken. In bijlage aan het koninklijk besluit staat vermeld dat alle interventies op de openbare weg nopen tot het dragen van een veiligheidsvest klasse 3. Daarnaast maakt een bivakmuts uit brandvertragend textiel deel uit van de PBM's voor brandbestrijding. Wat het eerste betreft, verneemt de inspectie dat de aanschaf (en bijgevolg het dragen ervan) momenteel enkel voorzien is voor de leden tot en met de graad van sergeant-majoor. Aangaande de bivakmuts, stelt ze vast dat niemand beschikt over deze kappen. Per 1 januari 2014 moet iedereen over deze kledij, genoemd in het koninklijk besluit en bijhorende bijlage,

¹⁵ Koninklijk besluit van 13 juni 2005 betreffende het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen, B.S. 14 juli 2005.

¹⁶ Beschermkleding voor de brandweer: performantievereisten

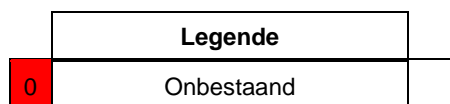
¹⁷ Koninklijk besluit van 30 augustus 2013 tot vaststelling van de minimale normen betreffende de persoonlijke beschermingsmiddelen en de bijkomende uitrusting die de hulpverleningszones en prezones ter beschikking stellen van hun operationeel personeel, B.S. 19 september 2013.

	beschikken.
①	Nazicht van de technische werkhandschoenen leert de inspectie dat zij enige bescherming bieden tegen mechanische risico's maar niet geschikt zijn voor het hanteren van kettingzagen. Hiervoor dienen de handschoenen immers gemaakt te zijn overeenkomstig de norm EN 381. Het desbetreffende logo ¹⁸ in de handschoenen ontbrak.
➔	Positief wordt vastgesteld dat de ladderwagen(s) zijn uitgerust met valbescherming. Hierbij wordt tegemoet gekomen aan een opmerking uit het verslag van 2010 en aan een richtlijn van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg (WASO).
①	De inspectie stelt vast dat de dienst de mobiele elektrische stroomgroepen niet onderwerpt aan een periodieke keuring. Ze merkt echter op dat de dienst krachtens de Ministeriële Omzendbrief van 6 december 2000 ¹⁹ hiertoe gehouden is. Een jaarlijkse keuring door een erkend keuringsorganisme wordt vooropgesteld.
①	Schouwing van de helmen leert de inspecteurs dat sommige leden nog gebruik maken van helmen voor brandbestrijding dewelke zijn gefabriceerd volgens de norm NBN EN 443:1997. In de Ministeriële Omzendbrief van 10 juli 2010 wordt evenwel gesteld dat de intussen nieuwe norm NBN EN 443:2008 op nagenoeg alle criteria een hoger veiligheidsniveau garandeert. Het strekt derhalve tot de aanbeveling om de manschappen weldra te voorzien van helmen die volgens de nieuwe norm werden gefabriceerd. Indien zij intussen de gebruikstijd van 15 jaar hebben overschreden, dringt de inspectie aan op een onmiddellijke deklassering.
①	Het initiatief voor de periodieke controles van materieel (bv. stroomgroepen, ladders, ladderwagen) ligt bij een extern bureau. De inspectie meent dat men (te) veel vertrouwen heeft in de externe firma en raadt aan om het controlepunt (= initiatief) opnieuw bij de brandweer te leggen. Op de markt zijn er reeds informaticapakketten die een dergelijke planning mee kunnen sturen. De inspectie herinnert de werkgever eraan dat een hij verantwoordelijk is voor het correct gebruik en onderhoud van het materiaal. Foutieve keuringen (cf. supra), nalatigheid (overschrijden termijnen) is desgevallend een fout van de stad/brandweer. Een regelmatige round-up van wat aan het extern bureau wordt aangeboden, welke keuringen nog noodzakelijk zijn dan wel extra uitgevoerd moeten worden en een periodieke aftoetsing aan de vigerende regels komt de efficiëntie en effectiviteit ten goede.

5.3 Risicobeheersniveau

Op basis van de beschikbaar gestelde documenten, de verstrekte toelichting en een gesprek met de betrokken personen, concludeert de inspectie dat het risicobeheersniveau van het korps voor wat betreft het luik *PBM's* zich op onderstaand niveau situeert:

18

¹⁹ Ministeriële Omzendbrief van 6 december 2000 betreffende brandweermaterieel – elektrisch interventiematerieel – omzendbrief van 14 juni 1982

Leuvenseweg 1
1000 Brussel

T 02 500 21 11
F 02 500 23 65

1	Ad hoc acties	
2	Gestructureerde acties	X
3	Gedefinieerd systeem	
4	Geoptimaliseerd systeem	

Motivatie:

- Er bestaan afspraken met betrekking tot het reinigen en onderhouden van de ademluchttoestellen;
- De meeste keuringen gebeuren correct, doch op initiatief van externe firma;
- Waterdichte procedure voor het reinigen (incl. registratie) van interventiekledij is zoek;
- Procedure voor het reinigen van de helmen ontbreekt.

Leuvenseweg 1
1000 Brussel

T 02 500 21 11
F 02 500 23 65

6 Administratie & Organisatie

6.1 Organiek reglement

- ▶ Het organiek reglement van brandweer Leuven werd bij gemeenteraadszitting van 27 januari 2014, daags voordien aan de inspectie, aangepast. Een officieel advies werd op 14 maart ll. bezorgd aan de heer Gouverneur van Vlaams-Brabant. Onder meer omwille van de inbreuken tegen de vigerende arbeidstijdsregeling verleent de inspectie een negatief advies.

6.2 Persoonlijke dossiers

- ▶ Er is geen periodieke controle of de persoonlijke gegevens nog correct blijken te zijn: het initiatief ligt bij elke brandweerman.
- ▶ Er zijn, bij dienstnota, ook geen criteria uitgevaardigd over wat onder “gevaarlijke stoffen” begrepen mag worden. Dit bemoeilijkt het correct invullen van de individuele steekkaart voor de potentiële opname van gevaarlijke stoffen.

Onverminderd bovenstaande opmerking, constateert de inspectie wel dat de korpsarts een overzicht met potentieel opgenomen gevaarlijke stoffen bewaart. Een periodieke analyse lijkt evenwel niet aan de orde.

6.3 Organisatie

- ▶ Bij de opbouw van de Beheers- en beleidscyclus (BBC)²⁰ werd de korpsleiding maar beperkt betrokken. Ze hadden geen rechtstreekse inspraak bij de opbouw van de omgevingsanalyse. Voor wat betreft de investeringen werden ze wel geconsulteerd.
- ▶ Inzage wordt verleend in een beleidstekst met de missie en visie van en voor brandweer Leuven. Het college en de gemeenteraad dienen echter nog goedkeuring te verlenen aan dit document.
- ▶ Binnen het korps bestaat er een:
 - Officiererraad, die de officieren groepeerd. De burgemeester maakt er deel van uit. Ze vergaderen maandelijks waarbij de burgemeester alternerend een vergadering bijwoont. Naar inhoud worden organisatorische kwesties en tuchtdossiers besproken. Er worden ook diverse voorstellen en adviezen uit het korps bekrachtigd of verworpen. Er volgt steevast een verslag.
 - Bijzonder basisoverlegcomité (BOC). Het is een aparte BOC dat enkel handelt over problemen aangaande de brandweer en het OCMW. De schepen van personeel en de OCMW-voorzitter maken er deel van uit. Ze vergaderen maandelijks en er volgt steevast een verslag.
 - Kaderoverleg. Hierin zetelt de ploegtitularis (= officier) en de aanwezige brandweermannen die momenteel gekazerneerd zijn te Leuven. Er volgt geen verslag. Dit is een nieuw overlegplatform dat qua structuur nog in een embryonaal stadium verkeert. Voorbehoud wordt gemaakt voor de samenstelling, die alterneert naar gelang de standplaats van de brandweerman (Leuven of Haacht).
 - Werkgroepen “sport” en “opleiding”. Er zijn geen vaste vergaderfrequenties bepaald. Er volgt steevast een verslag.
 - Vormingsstaf (cf. supra) die de opvolging en organisatie van het oefenbeleid waarneemt.

²⁰ Besluit van de Vlaamse Regering van 25 juni 2010 betreffende de beleids- en beheerscyclus van de gemeenten, de provincies en de openbare centra voor maatschappelijk welzijn

6.4 Diversen

- ▶ In de kazerne zijn er geen afschriften van de voornaamste verzekeringspolissen aanwezig. De korpsleiding weet ook niet wat er zou instaan.
- ▶ Er is geen aanwezigheidsregister gezien het korps werkt met een 24/7-permanentie. Het is niet duidelijk hoe de overuren van de extra opgeroepen manschappen geregistreerd worden.
- ▶ Het korps heeft geen huishoudelijk reglement. Men maakt gebruik van dienstberichten dat het eerder statische huishoudelijk reglement vervangen.
- ▶ De vriendenkring heeft het statuut van feitelijke vereniging.
- ▶ Het korps van Leuven beschikt over een thematisch organigram waarin vermeld staat welke persoon verantwoordelijk is voor welk deelaspect (opleiding, preventie, ...) binnen de organisatie.

6.5 Opmerkingen

Toelichting	
↑	<p>Positief wordt vastgesteld dat de korpsleiding een managementplan kon voorleggen. Hierin werd een missie en een visie geformuleerd, gevolgd door een interne en externe analyse. Strategische doelstellingen, gevolgd door concrete operationele doelstellingen maken het managementplan compleet.</p> <p>De inspectie is zeer tevreden dat de korpsleiding dit element qua organisatiebeheersing correct ter harte neemt. Gezien het generalistisch en recent karakter, kan de uitvoering ervan ervoor zorgen dat veel opmerkingen in dit verslag komen te vervallen.</p>
=	<p>Het korps beschikt niet over een huishoudelijk reglement, ofschoon dit wettelijk verplicht is krachtens artikelen 2 en 18 van bijlage 1 van het koninklijk besluit van 6 mei 1971²¹. Onverminderd de wettelijke verplichting om een reglement te hebben en elk lid bij indiensttreding een exemplaar ervan te overhandigen, mag het nut er van niet onderschat worden: sommige zaken, dewelke niet zijn en mogen opgenomen worden in het organiek reglement (bv. vormingsreglement, dagregime, functioneringsgesprekken, rechten/plichten bij inslapen, ...) kunnen desgevallend gecoördineerd worden genoteerd in het huishoudelijk reglement. Te meer omdat er reeds in de vorige verslagen d.d. 12 december 2007 en 29 september 2010 nota werd gemaakt dat er een fundamenteel reglement ontbreekt, wordt de korpsleiding met aandrang verzocht dringend een HR op te stellen zodat ze zich in de regel stelt met de vigerende reglementen (en haar eigen OR). (herhaling)</p> <p>De nieuwe korpschef ontkent dit niet²² maar licht toe dat men verkiest te werken met dienstnota's, dewelke digitaal raadpleegbaar zijn en ook meer flexibiliteit geven wanneer aanpassingen vereist zijn. De inspectie kan enigszins begrip opbrengen voor deze situatie maar stipt wel aan dat een dienstnota de dienstchef verbindt aan de manschappen terwijl dit in feite een bevoegdheid is van de gemeenteraad. Los van deze juridische bedenking, moest de inspectie ook constateren dat de opslagplaats van de dienstnota's niet op eenvoudig verzoek geopend kon worden. De vraag rijst dan ook hoe brandweermannen die geen toegang hebben tot het netwerk, laat staan nieuwe rekruten, nota kunnen nemen van de dienstberichten.</p>
①	<p>Conform artikel 42, 1ste lid van bijlage 1 van het koninklijk besluit van 6 mei 1971 moet de officier-dienstchef een klassement van de persoonlijke dossiers bijhouden én onderhouden. Een opvolging (inclusief het verzenden van een rappel) is vereist wil men over een up to date klassement beschikken.</p>

²¹ Koninklijk Besluit van 6 mei 1971 tot vaststelling van de modellen van gemeentelijke reglementen betreffende de organisatie van de gemeentelijke brandweerdiensten, B.S. 19 juni 1971.

²² Beleidsnota brandweer Leuven, blz.10

=	De vriendenkring is een feitelijke vereniging en wordt dus de jure niet erkend. Het weze niet slecht om de vriendenkring onder te brengen in een vereniging zonder winstoogmerk (vzw) zodat de statuten en dito verantwoordelijkheden/aansprakelijkheden voor éénieder (bestuur, brandweerlui, leveranciers, ...) duidelijk zijn. (herhaling)
①	Voorbehoud wordt gemaakt voor de werkwijze waarop het aanwezigheidsregister bijgehouden wordt. Zoals reeds eerder toegelicht, kan men personeel dat niet van dienst is in versterking oproepen. De korpsleiding licht toe dat er desgevallend een fiche in de centrale ingevuld wordt en dat vervolgens de gepresteerde overuren worden verrekend in het op te nemen verlof. Er is één onderofficier die instaat voor deze administratie Gegeven het feit dat men in ploegen werkt en er slechts één persoon werd aangeduid voor deze administratie te behartigen, raadt de inspectie aan om over te gaan tot een prikklok of badgesysteem.
①	De verzekeringspolissen (of een kopie ervan) moeten worden bewaard in het kazernement zodat de leden of derden (waaronder de inspectie) de inhoud ervan kunnen nagaan. De polis enkel bewaren op het gemeentehuis is dus onvoldoende.

6.6 Risicobeheersniveau

Op basis van de beschikbaar gestelde documenten, de verstrekte toelichting en een gesprek met de betrokken personen, concludeert de inspectie dat het risicobeheersniveau van het korps voor wat betreft het luik *administratie & organisatie* zich op onderstaand niveau situeert:

Legende		
0	Onbestaand	
1	Ad hoc acties	
2	Gestructureerde acties	
3	Gedefinieerd systeem	X
4	Geoptimaliseerd systeem	

Motivatie:

- Er is een beleidsnota die aangeeft in welke richting men met de organisatie wenst te gaan.

Leuvenseweg 1
1000 Brussel

T 02 500 21 11
F 02 500 23 65

7 Materieel

7.1 Vaststellingen

▶ Activa

- Het aantal beschikbare persluchttoestellen overschrijdt de verhouding 1:2.
- Er is een checklist met een inventaris. Deze wordt telkenmale op woensdag doorlopen. Het is niet duidelijk wie instaat voor de opvolging en het nazicht.

▶ Rollend materieel

- Qua onderhoud is er een jaarlijkse revisie door het eigen personeel. Een planning wordt niet opgemaakt maar er zouden wel richtlijnen bestaan. Onderhoud van de wagens met een MTM < 3,5 ton gebeurt op afroep, voorafgaand aan de schouwing. Onderhoudsboeken worden niet bijgehouden.
- Er worden geen trimesteriële vacuümtesten van de bluspompen uitgevoerd.
- Op vlak van aankoop is er een meerjarenplan. De criteria die in overweging worden genomen zijn de leeftijd van het voertuig en de algemene staat. Zo wordt een autopomp normaliter afgeschreven op 15 jaar, een ziekenwagen op acht jaar en een commandowagen op minstens acht jaar. Deze parameters zijn historisch gegroeid en overgenomen van de stad. Daarnaast kan een voertuig sneller of later uit dienst genomen worden. Dit hangt af van de algemene staat.
- Er bestaat een smeerplan maar dat is volledig gedelegeerd aan de technikers. Er kan geen toelichting versterkt worden.

▶ Klein materieel

- Er is geen aankoopplan voor klein materieel. Materiaal wordt bijgekocht wanneer het stuk is en een reparatie te duur wordt geacht.
- Men hanteert geen afschrijftermijnen.
- Kettingzagen worden nagekeken na elk gebruik.
- Onderhoud van klein materieel zoals bv. vuilwaterpompen vindt plaats wanneer de technici geen opdrachten hebben voor te onderhouden rollend materieel.
- Foutmeldingen worden per e-mail bezorgd aan de technisch coördinator, een speciaal daarvoor aangesteld persoon. Er is geen feedback voorzien. Wanneer de lacune de wachtperiode overschrijdt, wordt ze meegedeeld tijdens de wachtwissel.

▶ Stockbeheer

- Er zijn geen kritische ondergrenzen voor verbruiksmiddelen.
- Er zijn geen magazijniers of operationele leden die dergelijke functie krijgen toegewezen. Op korte termijn zal men echter vijf personen per ploeg de mogelijkheid geven om het centrale magazijn te betreden.
- Er wordt geen inventaris gemaakt.
- Stockageruimtes zijn niet vergrendeld (Haacht).
- Gereedschapskoffers zijn niet afgelood.

7.2 Bemerkingen

Toelichting	
①	Niettegenstaande de aanwezigheid en bruikbaarheid van bepaalde (kleine) toestellen

Leuvenseweg 1
1000 Brussel

T 02 500 21 11
F 02 500 23 65

	<p>regelmatig nagekeken wordt, kan men geen overzichtelijke inventaris overhandigen. Het is bovendien ook niet duidelijk wat er gebeurt met de nagekeken checklists. Quid analyse en actieopvolging? Als men enkel aangeeft welke stukken ontbreken, is de meerwaarde van een checklist zoek.</p> <p>Anders gesteld: men heeft vandaag de dag geen lijst van materiaal dat men in het bezit heeft en men eventueel nog ontbreekt ten einde de dienstverlening optimaal te laten verlopen. Een jaarlijkse telling van wat in het bezit zou moeten zijn en effectief in het bezit is, loont de moeite. Zodoende krijgt het gemeentebestuur een transparant zicht op de investeringen die gemaakt moeten worden.</p>
①	<p>Hoewel er onderhoudsrichtlijnen bestaan voor sommige voertuigen, kan de inspectie zich toch niet van de indruk ontdoen dat men zich voornamelijk laat leiden door de afroep vanwege de autokeuring. Bovendien worden er geen onderhoudsboekjes bijgehouden, ofschoon de wettelijke verplichting terzake.</p> <p>Een geïntensifieerde vorm van proactief en preventief onderhoud wordt sterk aanbevolen zodat men curatief onderhoud doorheen het jaar (en de bijhorende onbeschikbaarheid van het voertuig in kwestie) maximaal kan vermijden.</p> <p>De registratie en analyse van de resultaten van bv. trimesteriële vacuümtesten verhoogt bovendien de kennis met betrekking tot het rendement van de pomp en de eventuele noodzaak om bepaalde voertuigen sneller te vervangen of grondig te (laten) reviseren.</p>
①	<p>Positief wordt vastgesteld dat de korpsleiding een aankoopplan voor zwaar, rollend materieel kan voorleggen aan het stadsbestuur. Zodoende weet zij tijdig wanneer welke grote investeringen ingepland moeten worden.</p> <p>Voorbehoud wordt wel gemaakt voor de gehanteerde parameters. De vastlegging van de afschrijftermijnen en de appreciatie van de "algemene staat van het voertuig" lijkt niet meteen een zeer objectieve maatstaf.</p>
①	<p>De inspectie onderschrijft het aankoopbeleid voor klein materieel niet. In concreto zal men pas klein materieel aankopen wanneer het huidige materiaal stuk is en een reparatie te duur wordt bevonden. Bovendien worden er geen afschrijftermijnen gehanteerd. Enige vorm van proactieve benadering ontbreekt. Er is weliswaar een magazijn met de nodige stocks, doch daarover kan de vraag rijzen hoe hoog deze moeten zijn. Wil een materiaalbehoefteplan opmaken.</p>
①	<p>In de post van Haacht moet de inspectie vaststellen dat de kazerne uitgerust is met een magazijn alwaar klein (interventie)materiaal wordt opgeslagen. Sommige van deze ruimtes zijn soms tot permanent toegankelijk voor eenieder. Men heeft in geen geval een duidelijk zicht op wie wat ontleent en of hij of zij naderhand de ontleende stukken in zijn originele staat terugbrengt. De inspectie raadt de korpsleiding ten sterkste aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de toegang tot alle magazijnen te beperken; - het beheer van het magazijn toe te vertrouwen aan een daarvoor competent persoon. <p>De inspectie is er van overtuigd dat dit zal leiden tot een efficiëntere aanwending van de bewaarde middelen.</p>
	<p>Het korps geeft aan dat men zelf geen kritische hoeveelheid schuimvormend middel aanhoudt. Er zijn ook geen afspraken met de buurkorpsen om binnen de zone een strategische voorraad – al-dan-niet gedecentraliseerd – aan te houden. Men verwijst de inspectie door naar de bedrijven die desgevallend verplicht worden zelf een kritische voorraad aan te houden. Nochtans heeft de brandweer met deze bedrijven geen overeenkomst om daar deze stock onmiddellijk op te vragen.</p> <p>De inspectie roept korps- en zoneleiding alsnog op om terzake een risicoanalyse op te maken.</p>

	Volledig vertrouwen op de externe partners zonder daarbij waterdichte afspraken te hebben op vlak van logistiek en bevoorrading, lijkt de inspectie niet zonder gevaar.
--	---

7.3 Risicobeheersniveau

Op basis van de beschikbaar gestelde documenten, de verstrekte toelichting en een gesprek met de betrokken personen, concludeert de inspectie dat het risicobeheersniveau van het korps voor wat betreft het luik *materieel* zich op onderstaand niveau situeert:

Legende		
0	Onbestaand	
1	Ad hoc acties	X
2	Gestructureerde acties	
3	Gedefinieerd systeem	
4	Geoptimaliseerd systeem	

Motivatie:

- Er is een foutmeldingsprocedure, doch eerder rudimentair en niet waterdicht.
- Inventarissen worden gemaakt maar er is geen duidelijke procedure naar actieopvolging.
- Niet alle stockageruimten zijn beperkt toegankelijk
- Jaarlijks is er een lijst van aan te kopen materiaal, doch er is geen meerjarig materiaalbehoefteplan, gebaseerd op objectieve criteria en gesteund op analyses (zie ook: schuim).

Leuvenseweg 1
1000 Brussel

T 02 500 21 11
F 02 500 23 65

8 Kazernering

8.1 Vaststellingen

8.1.1 Algemeen

- ▶ Er bestaat geen visienota omtrent de infrastructuur van de brandweer. Suggesties omtrent een eventuele verhuis/uitbreiding of renovatie worden niet bestudeerd. Er is ook geen bijhorend actieplan met raming en prioriteiten.

8.1.2 Hoofdpst Leuven

- ▶ Er is een milieuv vergunning, toegekend door de bestendige deputatie.
- ▶ Voor al het onderhoud en bijhorende periodieke controles van de gebouwen, heeft de stad Leuven een contract afgesloten met een externe firma.
- ▶ De laagspanningsverdeelkast kreeg conform het laatste proces-verbaal een classificatie "B": onmiddellijk te verhelpen.
- ▶ Het reinigen van de kazerne gebeurt door de brandweermannen. Dit zit vast in de dagtaak. Er is een mondelinge en informele rapportering aan de ploegchef maar geen opvolging/controle, laat staan een registratie.
- ▶ De ruimte voor het opslagen van gevaarlijke stoffen omvat geen vonkvrije verlichting.

8.1.3 Voorpost Haacht

- ▶ De aankondiging van de inspectie werd niet ad valvas uitgehangen, ofschoon in de brief gevraagd dit op die manier kenbaar te maken aan alle manschappen.
- ▶ Er zijn geen gescheiden toiletten.
- ▶ De interventiekledij wordt opgehangen in de garage.
- ▶ Er is een industriële wasmachine met bijhorende dosimeters beschikbaar voor het reinigen van de (interventie)kledij.
- ▶ De ruimte voor het opslagen van gevaarlijke stoffen omvat geen vonkvrije verlichting. Ze is ook niet ingekuipt.
- ▶ Er wordt gerookt in de kazerne.

8.2 Bemerkingen

Toelichting	
①	<p>Stadsbestuur en korpsleiding dienen dringend na te denken over een duurzame visie met betrekking tot de infrastructuur. Hoewel beide arsenalen nog niet afgeschreven zijn, herneemt de inspectie haar opmerking uit het verslag van 2010 waarin ze poneert dat de kazernes stilaan hun maximale capaciteit hebben bereikt. Voertuigen kunnen niet meer ordentelijk naast elkaar gerangeerd worden en parkeerplaatsen worden tijdelijk aanzien als opslagruimte. Kleine renovaties en onderhoudswerken dringen zich ook op.</p> <p>De inspectie nodigt de korpsleiding in die zin uit om het stadsbestuur een langetermijnvisie voor te schotelen waarin ze de situatie AS IS omschrijft alsmede de gewenste situatie. Hierbij suggereert ze acties die tot laatstgenoemde situatie kunnen leiden. Een raming van al deze acties, tezamen met de bijhorende prioriteiten, maken daar deel van uit.</p> <p>Zeker zo belangrijk is de gewenste inplanting van beide kazernes. Dit moet zeker in overweging genomen worden, vooraleer men effectief tot een uitbreiding of renovatie van de gebouwen zou overgaan.</p>

①	<p>L: De elektrische laagspanningsinstallatie werd recentelijk aan een keuring onderworpen. Het keuringsorganisme oordeelde daarbij dat er ernstige tekortkomingen waren en dat de eigenaar "onmiddellijk de hiaten moest verhelpen". Volgens de korpsleiding werden de hiaten intussen weggewerkt. De inspectie kan dit echter niet verifiëren daar dergelijke conclusie niet enkel noopt tot onmiddellijke actie maar ook tot een herkeuring, eens de inbreuken zijn weggewerkt. Dat laatste is alvast niet gebeurd waardoor er geen waarborgen zijn omtrent de veiligheid van de elektrische circuits. Ze maant de korpsleiding aan dringend een herkeuring aan te vragen. De brandweer heeft een voorbeeldfunctie op vlak van (brand)veiligheid!</p>
①	<p>H: Tijdens het bezoek van de kazerne te Haacht, werd de inspectie geconfronteerd met enkele brandweermannen die rookten in het gebouw. Overeenkomstig het koninklijk besluit van 13 december 2005²³ is roken in openbare plaatsen echter verboden. Een tussenoplossing, zoals het voorzien van een aparte rokersruimte of –lokaal, is nietig. De korpsleiding wordt andermaal aangemaand een volledig rookverbod in de kazerne te bevelen. Ten aanzien van de overtreders verwacht zij dat de nodige stappen ondernomen worden.</p>
①	<p>H: Omwille van plaatsgebrek, wordt de interventiekledij deels opgehangen in kasten binnen de voertuigenloodsen. Uitlaatgassen van motorvoertuigen bezwangeren de lucht bij het in –en uitrijden van voertuigen en contamineren onnodig de kledij. De inspectie geeft om hygiënische redenen de voorkeur aan een afgescheiden kleedkamer met eigentijdse geriefelijke voorzieningen, die paalt aan de voertuigenhal.</p>
=	<p>H, L: Positief wordt vastgesteld dat de brandweer haar brandbare stoffen bewaart in een daarvoor voorziene ruimte. Ze merkt evenwel op dat zowel deze "duivelskamer" in Leuven als in Haacht, overeenkomstig het koninklijk besluit van 13 maart 1998²⁴, voorzien moet worden van vonkvrije verlichting (herhaling). Bijkomend dient de ruimte te Haacht voorzien te worden van een inkuiping. Overeenkomstig bijlage I, artikel 1.1 van het koninklijk besluit van 13 maart 1998 moet de ruimte een opvangkuip hebben die gelijk is aan één vierde van de inhoud van alle erin geplaatste recipiënten. Wil het nodige verifiëren en desgevallend de nodige maatregelen nemen.</p>

8.3 Risicobeheersniveau

Op basis van de beschikbaar gestelde documenten, de verstrekte toelichting en een gesprek met de betrokken personen, concludeert de inspectie dat het risicobeheersniveau van het korps voor wat betreft het luik *kazernerijng* zich op onderstaand niveau situeert:

Legende		
0	Onbestaand	
1	Ad hoc acties	X
2	Gestructureerde acties	
3	Gedefinieerd systeem	
4	Geoptimaliseerd systeem	

Motivatie:

²³ Koninklijk besluit van 13 december 2005 tot het verbieden van roken in openbare plaatsen

²⁴ Koninklijk besluit van 13 maart 1998 betreffende de opslag van zeer licht ontvlambare, licht ontvlambare, ontvlambare en brandbare vloeistoffen, B.S. 15 mei 1998.

- Diverse inbreuken tegen de vigerende brandveiligheidsvoorschriften;
- Analyse en bijhorend actieplan ter verbetering van de infrastructuur kazernes ontbreekt.

Leuvenseweg 1
1000 Brussel

T 02 500 21 11
F 02 500 23 65

9 Brandvoorkoming

9.1 Vaststellingen

- ▶ Brandpreventie aan particulieren
 - Er is een zonale werkgroep “BPA” ten einde de violen qua adviesverlening gelijk te kunnen stemmen. Binnen de zone is er gemeenschappelijk didactisch materieel. Een visietekst aldaar ontbreekt.
 - Verleende adviezen vertrekken zonder (na)controle door de officier-dienstchef of diens gemachtigde.
 - Er bestaan sjablonen die een coherente adviesverlening faciliteren.
- ▶ Brandpreventie in het kader van vergunningen
 - Er is een duidelijke tendens naar het bekomen van preadviezen. Dit vermijdt dat vergunningen geblokkeerd worden door een negatief brandweeradvies.
 - Er zijn geen sjablonen of modellen voorhanden. Advies wordt verleend “op maat”. Er is ook geen afstemming binnen de zone.
 - Preventieverzoeken worden frequent rechtstreeks aan de brandweer gericht, die dan ook rechtstreeks een antwoord formuleert. Er is geen ruggespraak met de burgemeester.
 - Waar interpretatie mogelijk is of hogere wetgeving op de vlakte blijft, kunnen de technici brandvoorkoming niet terugvallen op standpuntfiches ten einde interpretatieverschillen onder de officieren maximaal te vermijden.
 - Binnen de prezone zijn de politieverordeningen niet geüniformiseerd. Er zijn zelfs verschillen tussen de gemeenten die door brandweer Leuven territoriaal beschermd worden.
 - Er bestaat geen interne workflow die duidelijk maakt welke dossiers bij welke preventionist terecht komen. Men verwijst naar de ervaring van het secretariaat en licht tevens toe dat men dossiers eerder zal toekennen volgens beschermde gemeente dan volgens inhoud.
 - Proactieve nacontrole door de brandweer gebeurt uitsluitend indien de bouwheer hier om vraagt. Voor grootschalige projecten tracht de brandweer wel actiever op te treden. Het is voor de inspectie echter een raadsel welke lading door die vlag gedekt wordt. Het is ook niet duidelijk of elke technicus brandvoorkoming dezelfde definitie hanteert.
 - De meeste dossiers kunnen binnen de dertig dagen afgehandeld worden. Er zijn evenwel geen interne milestones (of deadlines) bepaald waardoor dit niet altijd gewaarborgd kan worden.
- ▶ Hydranten
 - De controle en het eventuele onderhoud van de hydranten (watermonden) in Leuven wordt verzorgd door de brandweer. Het korps stelt hiervoor één voltijdse controleur tewerk.
 - Hij controleert de brandkranen, in principe altijd, met een druk- of debietproef. Bij defecten, neemt hij een foto.
 - Bij gebreken wordt dit doorgegeven aan de watermaatschappij en de gemeente. Men ontvangt niet altijd feedback over gerepareerde of definitief buiten gebruik gestelde hydranten.
 - Er is geen koppeling met de seinkamer wanneer bepaalde hydranten, zelfs tijdelijk, niet beschikbaar zijn.

9.2 Bemerkingen

Toelichting	
➔	Positief wordt vastgesteld dat er een duidelijke tendens is naar het verlenen van preadviezen. Dit vermijdt dat architecten plannen indienen die finaal geen bouw- of milieuvergunning

Leuvenseweg 1
1000 Brussel

T 02 500 21 11
F 02 500 23 65

	opleveren wegens inbreuken tegen de brandveiligheidsvoorschriften.
①	Positief wordt vastgesteld dat het korps reeds de nodige initiatieven heeft genomen om een zekere uitwerking te geven aan het brandpreventieadvies aan particulieren. De inspectie verzoekt evenwel om te starten met een algemene visietekst of beleidsdoelstelling om dit facet van de brandweezorg uit te werken. Enkel zo kan men gericht investeren en werken rond community safety. Het lokale beleid dient daarbij aan te sluiten bij de zonale gedachtegang.
①	De inspectie betreft de huidige stand-van-zaken voor wat betreft de zonale werkgroep "preventie". Daar waar sommige zones reeds zijn overgestapt naar een zonaal preventiebureau – alwaar de dossiers gecentraliseerd worden – slaagt men in de zone Vlabo er klaarblijkelijk zelfs niet in om uniforme sjablonen uit te werken die gangbaar zijn binnen het werkingsgebied. De inspectie meent dat het korps van Leuven, als grootste korps, hierin een voortrekkersrol moet spelen. Het zou alvast volledig in lijn zijn met de visie van de korpschef ²⁵ .
①	Vastgesteld wordt dat brandweer Leuven geen gebruik maakt van sjablonen of modellen voor het verlenen van brandpreventieadvies. Men opteert eerder voor maatwerk in plaats van het opsommen van gestandaardiseerde bemerkingen en wetgeving. De inspectie meent dat men moet zoeken naar een "gulden middenweg". Maatwerk is zeker noodzakelijk maar ten einde de kwaliteit van de preventieadviezen te nivelleren tot op eenzelfde hoog niveau, weze het niet slecht om vaste modellen te hanteren. Daarnaast zou het nuttig zijn om te werken met standpuntfiches of technische nota's die de technici brandvoorkoming toelaten eenzelfde opmerking te geven voor lacunes die niet eenduidig uit een bepaalde wetgeving afgeleid kunnen worden. Te denken valt bijvoorbeeld aan de brandpreventievoorschriften voor tellerkasten, warmtebronnen met een beperkt vermogen, zonnepanelen et cetera. Ze verwijst terzake bv. naar de werkwijze te Antwerpen en Sint-Niklaas.
①	Het aantal "nacontroles", zijnde de inspectie van een gebouw dat op plan werd geadviseerd door de brandweer met betrekking tot de brandveiligheid, is quasi gelijk aan nul. De korpsleiding geeft te kennen dat de bouwheer via het eerder gegeven advies wordt uitgenodigd om de brandweer te verwittigen wanneer het gebouw wordt opgeleverd. Omdat niet elke bouwheer hier even consistent mee omgaat, weze het aangeraden om – al is het maar steekproefsgewijs – ook hier proactief te werken en alzo te verifiëren of men ook voor deze gebouwen wel degelijk rekening heeft gehouden met de opmerkingen van de brandweer. Immers: voor een ontbrekende, brandwerende deur(pomp) of signalisatie keurt men veelal geen volledig plan af terwijl de bouwheren meermaals "vergeten" om deze zaken effectief te voorzien bij oplevering. Daarnaast spoort ze de korpsleiding aan om de term "grootschalige projecten" beter af te lijnen. Wanneer dergelijke projecten – terecht – prioriteit krijgen voor een proactieve benadering, weze het nuttig dat elke technicus brandvoorkoming dezelfde criteria hanteert om te bepalen of dit een grootschalig project betreft of niet. Een prioriteitensysteem wordt trouwens ook als operationele doelstelling door de korpschef onderschreven. ²⁶
①	De inspectie meent dat het verwerkingsproces voor nieuwe dossiers voor analyse en verbetering vatbaar is. Vernomen wordt dat er geen interne milestones worden gebruikt. In een grote organisatie zoals Leuven zou het nochtans een meerwaarde kunnen bieden om interne deadlines te hanteren. Dit vermijdt immers dat de verschillende actoren (secretariaat, dossierbehandelaar, officier-dienstchef) te weinig tijd krijgen om het ganse dossier tijdig naar de stad te sturen voor vergunning.

²⁵ Beleidsnota brandweer Leuven, blz.3 en 15.

²⁶ Beleidsnota brandweer Leuven, blz.14.

	Daarnaast worden dossiers eerder verdeeld op basis van de locatie dan conform het type aanvraag. Rekening houdend met een uniforme adviesverlening voor dezelfde type aanvragen, verkiest de inspectie een dossiervedeling op basis het type gebouw/gebruik.
①	Vastgesteld wordt dat bouwheren, architecten et cetera vaak rechtstreeks advies inwinnen bij de brandweer. Dit is echter in strijd met artikel 22 van het koninklijk besluit van 8 november 1967 ²⁷ en punt 3 van de Ministeriële Omzendbrief van 22 november 2009 ²⁸ die stelt dat de burgemeester te allen tijde betrokken moet zijn. In casu geeft hij meestal zelf de opdracht en indien de specifieke wetgeving daartoe niet in voorziet, is ruggespraak met de burgemeester vereist. De inspectie meent dat een individuele opdracht nog steeds moet worden gegeven om aansprakelijkheidsclaims tegen de preventionisten te vermijden. De inspectie merkt op dat deze pragmatische aanpak in andere steden en gemeenten al heeft geleid tot discussies met de dienst stedenbouw, hetgeen finaal voor twistpunten zorgt met de bouwheer.
①	Wanneer watermonden – zelfs tijdelijk – buiten gebruik zijn, dient men deze situatie af te stemmen met het operationele luik van de brandweezorg. Zodoende gaat er geen kostbare tijd verloren aan het zoeken en het koppelen van een hydrant bij incidenten. Dit kan grote gevolgen hebben voor het goede verloop van een interventie indien zou blijken dat de brandweer – ter goeder trouw – haar aanvalsplan baseerde op de aanwezigheid van een hydrant die evenwel niet bruikbaar was. Ook op vlak van de frequentie en de werkwijze van de controle en het onderhoud, dringt een eenduidige procedure zich op.

9.3 Risicobeheersniveau

Op basis van de beschikbaar gestelde documenten, de verstrekte toelichting en een gesprek met de betrokken personen, concludeert de inspectie dat het risicobeheersniveau van het korps voor wat betreft het luik *brandvoorkoming* zich op onderstaand niveau situeert:

Legende		
0	Onbestaand	
1	Ad hoc acties	X
2	Gestructureerde acties	
3	Gedefinieerd systeem	
4	Geoptimaliseerd systeem	

Motivatie:

- Doelgerichte acties BPA op zonaal niveau met lokale uitrol;
- Visie en werkprocessen op vlak van het vergunningsbeleid ontbreken;
- Nacontrole is te vrijblijvend;
- Onderhoud hydranten: geen link met operationeel luik.

²⁷ Koninklijk besluit van 8 november 1967 houdende, voor de vreedetijd, organisatie van de gemeentelijke en gewestelijke brandweerdiensten en coördinatie van de hulpverlening in geval van brand.

²⁸ Ministeriële Omzendbrief van 22 november 2009 betreffende het brandpreventieverslag

10 Conclusie

Met brandweer Leuven treft de inspectie een korps aan dat zich op vele facetten in een overgangssituatie bevindt. Getuige hiervan de recent aangestelde korpschef en de herschikking inzake verantwoordelijkheden onder de officieren. Tijdens de evaluatie konden de inspecteurs vaststellen dat deze herschikking nog niet heeft geresulteerd in een totaal, nieuwe aanpak binnen de verschillende deeldomeinen van de brandweer. Belangrijk is evenwel dat er een besef is dat bepaalde facetten van de brandweer momenteel ondermaats aangepakt worden.

De achilleshiel van het Leuvense korps is ongetwijfeld de organisatie van haar permanentie en de huidige inbreuken op vlak van arbeidstijd. De keuze om te werken met een zuiver professioneel korps houdt immers verplichtingen in waar brandweer Leuven al jaren tegen zondigt. Zo zijn de minimale personeelskaders nog steeds niet aangezuiverd, hetgeen een gevolg is van een structurele inbreuk tegen de vigerende arbeidstijdwetgeving. Zelfs in het toekomstig reglementair kader dient de permanentiestructuur grondig hervormd te worden. Daarenboven brengt deze doorlichting ook het gebrek aan een voldoende groot management aan het licht. Wenst het stadsbestuur op korte termijn komaf te maken met een aantal tekortkomingen dan is een verdere professionalisering onafwendbaar.

Als voorbeeld stipt de inspectie het belang van de interventieplannen aan. De inspectie vindt het markant dat een professioneel korps als Leuven klaarblijkelijk nog steeds geen gebruik maakt van dergelijke plannen. En hoewel ze in de beleidsnota leest dat dit een zwakte is binnen de organisatie, kan ze zich niet van de indruk ontdoen dat een snelle uitbouw van dit facet van de brandweer momenteel niet beoogd wordt. De inspectie betreurt dat.

Onverminderd onderstaande opmerkingen, is de inspectie er evenwel van overtuigd dat de korpsleiding weet dat bovenstaande en andere facetten van het korps op een andere manier georganiseerd moeten worden. Getuige hiervan de beleidsnota alsmede de moderne aanpak van de nieuwe korpschef. Indien men deze visie op dit elan naar de praktijk zal omzetten, is het inspectiekorps er van overtuigd dat vele opmerkingen uit dit verslag binnen enkele jaren tot het verleden zullen behoren.

Samengevat nodigt de brandweerinspectie de korpsleiding uit om volgende prioriteiten (bijkomend) op te nemen in het beleidsplan van de komende jaren:

- ▶ Zonder dralen, een werklasmeting uit te werken en een personeelsbehoefteplan uit te rollen TENEINDE het korps in de kortst mogelijke tijd op getalsterkte te brengen.
- ▶ Zonder dralen, een actieplan op te stellen om de permanentie van het korps te moduleren binnen de krijtlijnen van de vigerende arbeidstijdwetgeving TENEINDE er een gezonde work/life balance wordt gevonden voor de manschappen.
- ▶ Plannings-, functionerings- en evaluatiegesprekken op te starten met alle personeelsleden TENEINDE fricties binnen het team tijdig te kunnen ontmynen alsmede de medewerkers duidelijk te sturen bij het mede vervullen van de organisatie doelstellingen.
- ▶ Een kwalitatief en dynamisch oefenbeleid op te stellen TENEINDE de basiscompetenties bij alle brandweermannen op niveau te houden.
- ▶ Een uitgeschreven en wel overwogen oefenprogramma voor de gegradueerden op te stellen TENEINDE de managementcompetenties van de (onder)officieren aan te scherpen.
- ▶ De inventaris van standaard operatie procedures aanzienlijk uit te breiden en te actualiseren TENEINDE de leden (arbeids)veiliger te kunnen laten interveniëren en beter te kunnen laten inspelen op technologische ontwikkelingen inzake hulpverlening.
- ▶ De ploegindeling te herzien TENEINDE elke ploeg voldoende gespecialiseerde manschappen in haar rangen heeft.
- ▶ Zonder dralen, een actieplan uit te werken inzake het gebruik en de uitbouw van Voorafgaande InterventiePlannen (VIP's) TENEINDE deze documenten te kunnen hanteren bij complexe interventies en aldus de sites efficiënter, effectiever en veiliger te kunnen betreden.
- ▶ Een proces uit te werken om de gegevens van de VIP's actueel te houden TENEINDE te allen tijde te weten

Leuvenseweg 1
1000 Brussel

T 02 500 21 11
F 02 500 23 65

- welke goederen men in een gebouw kan aantreffen;
 - hoe de structuur van het gebouw er uitziet;
 - wie men moet contacteren.
- In de schoot van de zone duidelijke afspraken te maken om periodiek allerhande informatie en VIP's onderling uit te wisselen TENEINDE alle korpsen in het kader van de Snelste en Adequate Hulpverlening (SAH) over de juiste informatie beschikken bij aanvang van een interventie.
- Een procedure uit te bouwen voor het periodiek reinigen van de interventiekledij TENEINDE men garanties heeft dat deze kledij voor alle manschappen altijd in een goede staat verkeert.
- Een keuringsbeleid uit te werken waarbij het controlepunt opnieuw bij de brandweer ligt TENEINDE te vermijden dat bepaalde keuringen niet tijdig of conform de wetgeving gebeuren.
- Een betere inventaris bij te houden en een effectieve telling te organiseren TENEINDE men een materiaalbehoefteplan kan opstellen dat aantoont wat de effectieve aankoopnoden zijn voor de brandweer.
- Een stockbeheersysteem uit te werken TENEINDE men het beheer van het klein materiaal beter kan monitoren en verlies en/of beschadiging vakkundiger kan nagaan.
- Een langetermijnvisie op te stellen voor de kazernes TENEINDE men het stadsbestuur een spiegel kan voorhouden inzake noodzakelijk uit te voeren renovatie- en onderhoudswerken.
- De buitengebruikstelling van een hydrant – zelfs tijdelijk – te signaleren in de dispatching TENEINDE het aanvalsplan van de brandweer noch in tijd, noch in efficiëntie gehypothekeerd wordt.
- Richtlijnen op te stellen voor nacontroles bij preventie TENEINDE het brandpreventie-luik sluitend te maken en het algehele veiligheidsniveau van gebouwen te verhogen.

Volledigheidshalve wordt ten slotte het risicobeheersniveau per thema in onderstaande tabel samengevat weergegeven.

	Risico-beheersniveau
Personeel	Geel
Interne opleiding	Oranje
Operationaliteit, alarmering & interventie	Geel
Voorafgaande interventieplannen	Rood
PBM's	Geel
Administratie & organisatie	Groen
Materieel	Oranje
Kazernering	Oranje
Brandvoorkoming	Oranje

Jurgen CALLAERTS
Inspecteur
Coördinator van de Brandweerinspectie

Leuvenseweg 1
1000 Brussel

T 02 500 21 11
F 02 500 23 65